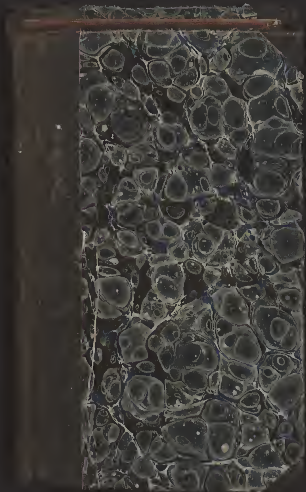

EXAMEN CATE-CHETICUM.

Þad er,

Stuttar og einfalldar Spurning ar wt af þeim litla Cate chismo Lutheri.

Huar til ad leggiast nockrar goodar og Naudsyn legar Bæner/ fyrer Ungdoms meñ/wt af þeim Tiju Guds Bodordū/ z ødrum Cate chismi Pørtum.

Vtlagdar af Herra Gysla Thorlaks Syne.

ANNO. 1674.

Psalm. 119.

Huørnen̄ þær æskuma
duren̄ sin̄ Veg þramm
geinged óstraþþālega?
Nær ed han̄ hélldur
sig epter þijnum Bod
ordum Drottin̄.

Þar þyrer.

Vndervijsa þu mier/
suo eg bevare þitt Løg
mal/og hallde þad aþ
ollu Hiarta.

Erugøfugum/ Vijsum og virduglegum Høfdingia.

Benedicht Halldors Syne/ Kong Maj. Vall damañe j Hegrancēs Pinge.

Mijnum Dygdarijkum Astvin/ Oſka eg Lucku og Bleſſunar/ Fri dar og Farſælldar/ aþ Gude Fød ur þyrer Jeſum Chriſtum.

Erugøfuge Høfdings mañ/ Elſkulege Aſtvin.

OVdurlauſnareñ vor Jeſus Chriſtus talar ſo ſialfur til ſiña Tilhe yrenda/ſem z eirneñ til allra vor//ſem a hanu Trwum/hia Joh. j 12. Cap: Liooſed er eñ litla ſtund hia ydur/ganged þui a medañ þ

 er

er. hafed Lioꝛsed/ so ad Myrk
ureñ yferfalle ydur ecke/ sa ed
geingur j Myrkruñi/ hñ veit
ecke huort hñ þer. Ecke talar
Endurlausnareñ vor Herrañ Jes
us Christus hier vm Nattúrlegt
LJOos/ ecke vm Lios Soolareñ
ar edur Tunglsins/ Ecke vm LJ
oos þad sem vier kueikium vm stu
ndar saker/ og aptur sloknar/ þa
minst von og vare er/ Helldur tal
ar hañ hier vm LJos syns Gud
domlega Ords/ huørt David kall
ar Lampa vorra Foota/ og Lios
a vorum Vegum/ j Psalm. 119.

Pad kallast og suo ødru Nap
ne/ þad AXXDlega SÆDÆ/ hia
Luc. 8. Huørt nidur er ad sæst
j Hiørtu allra Guds Barna/ sem
medteked haþa Skyrn og Christ
ne/ so þad meige þar Rotfestast/
og bæra goodañ Avøxt j Polenn
mæde. Kirkeñ kallar Post. Paull
þad Orde AXXDans/ j Pistle.
til

til Ephes. 6. Med hvørru vier eigum ad strijda a mote øllum vorum Sälar Ovinum/sem er/Synd/ Dauda/ Diøfle og Helvite/ yfer þad/vier mættum vom sijder yfervīna og Sigrenum hallda.

Og med þui þetta skiæra ELJosed Guds heilagra Orda/ hefur nu lyst og lioomad i þessu voru Nordurlande miøg fagurlega/meir eñ næstu Hundrad Ar/ sijdann Pavadomsins Myrkur aftokust (hvar fyrer vier kunnum alldrei Gude nooglega ad þacka sem verdugt er) þa liggur stoor Magt þar a/ad vier GAungum Riettelega og Verduglega i þessu LJosinu/ A MEDANN Drottinn giefur oss þad/SO AD Syndareñar og Daudans/ MYrkur yfer falle oss ecke/z ad vier ecke villustum fra þeirri riettu og sanna Saluhialpareñar vege.

Huad suo vier mættum riettelega þar giørt/þa byrtar oss ad stun

da Guds Ord vel og rækelega/ le
sa þad z læra/ þui þad er/ so sem
Postulenn Pall seiger/ KRAPT
ur Guds til Saluhialparenn
ar/ øllum þeim sem þui trua.
Rom. 1. Ja/ Þad er sa Fiesiood
uriñ/ huørn vier aller/ bæde jngre
Mieñ og elldre/ eigum ad Skatte
ra/ meir enn mørg þusund Stycke
Gulls og Sylfurs/ Psalm. 119.

Og vppa þad/ ad Børnenn og
Vngdoomurenn mætte strax a sijn
um Æsku Alldre/ læra ad þeckia
Gud riettelega/ og venia sig til
sannrar z alvarlegrar Gudrækne/
þa hefur sa bætt vpplyste Guds
madur/ og Verkfære Heilags An
da/ Doct. Martinus Lutherus/
samsett og wtdreiged af Heilagre
Ritningu/ þann litla Bækling/ sem
kallast. Catechismus/ og þar jnn
fært hær allra Naudsynlegustu
Høfudgreiner Christelegrar Tru
ar/ sem sierhuør i Guds Barne
eru

eru þarflegar ad vita/ ſier til Sa-
luhialpar og eilyfrar Velferdar.

Enn þui er so vared/ ad Vngdo-
murenn (og kannskie jafnvel sumer
huǿrier Almugamenn/ sem elld-
re eiga ad heita) skilia lyted j þe-
ssum sijrum Catechismo/ þo þeir
kunne ad lesa hann nockurnveigenn wt
anad. Þar fyrer hefur mier vir-
dst ecke onaudsynlegt/ ad láta þen-
nan Bækling wtganga á Prent/
(so ad vor litle Catechismus mæ-
tte verda nockud liosare/ og aud-
skilnare Vngdomenum/ og þeim sem
ecke betur kunna ad skilia) Huer ed
inne helldur einfalldar Spurning-
ar og Andsuǿr/ vppa allt þad sem
j Catechismo stendur/ og þar ad
hnigur. Vonande ad þetta mi-
tt lijtelss verdt Erfide mune goo-
dann Auǫxt færa/ so Menn skilie ec-
ke sijdur epter enn adur/ sinn Christ-
elig Frǽde/ og giete fært þaug sier
rietteliga j Nyt. Kallar til og
bid Gud/ ad hann vilie giefa sinn

 Anda

Anda og Nad j Jesu Nafne.

Ein Ordsøken/ huar fyrer eg dyrfest Elskulege og Dygdarÿke Ast vin/ ad tilskrifa og Dedicera ydur þennañ litla Bækling er su.

Fyrst/ Ad eg hier med mætte vota mig þacklætañ z miñugañ/ allra þeirra Fødurlegra Velgiørda/ Elsku og Astseme/ sem þier mier og mijnu sæla og Blessada Ecktahiarta audsyndud/ alla þa stund sem Drottiñ liet ockur. audnast/ saman ad vera/ og eñ nu Daglega audsyned/ med hollre Naungaseme/ ast og Riærleika. Huad allt Gud eilÿfur virdest ydur Rÿkuglega ad umbuna/ med Tÿmanlegū og eilÿfum Giædum.

Þar næst giøre eg þad/ j þui Trauste/ ad þier munud þessa mijna Dirfung vel fyrer mier virda/ og j godre Meiningu upptaka so sem þier erud vaner.

Gud eilÿfur Fader/ Blesse ydur og styrke j Sælu og Lÿfe/ og

bæde

bæde yckur Kringlaugu Lækdings Hion/og spare yckur leinge og vel med Glede/Heilsu/Luku og Farsælld/sijnu Nafne til Dyrdar/en yckur badum til stundlegrar og eilijfrar Velferdar/Amen.

Skrifad a Hoolum/
15. Martij. 1574.

R. H. S. A. P. D.

Gysle Thorlaks Son.

Til Lesarans.

Af Medal allra þeirra Boo/
ka sem skrifadar hafa ver
ed af lærdum Mønnum/ Ch
ristelegre Kyrkiu ꝛ Søfn
ude Guds til Vppbyggingar/ Fin
st eingen̄ næst þeirre Heiløgu Rit
ningu/ sem j meira Acte ꝛ Virdin
gu a ad halldast/ af øllum Riett
christnum Mønnum/ enn Lutheri
Catechismus/ vegna þess han̄ jn̄e
bindur j sier/ allt þad/ sem oss er
naudsynlegt ad vita til Saaluhi
alpareñar. Og byrer þa Ordsøk
hefur þessare litlu Book veitst su
Virding/ ad hen̄e hafa vered gief
ner marger merkeleger Lofstitlar
af vydfrægum ꝛ Haalærdum Mø
ñum j H. Skrift.

Sumer hafa kallad hana þa
Mjn̄e Bjbliu/ sumer stutt Jn̄e
Halld OG AGrip Allrar HEJ
lagrar Ritningar. Nøkrer hafa
giefed hen̄e þad Nafn/ og kallad
hana

hanna eirn FAgran OG Listeleg
an ALLDengard/ Item/ LYkel
Til HEilagrar SKriptar/ Enn
fierdeilislega/ verdur þesse Book
kølluð/ af øllum þeim BARna
LÆRDomur/ Enn eckj þyrer þan̄
skulld/ edur vnder þa Grein/ ad
þar jn̄e sie høndlad og Tracterad
vm̄ nockra Barndomlega Hlute ꝛ
þaanytan̄ Hiegoma. Helldur veg
na þess/ Ad sa Christelege Lærdo
mur verdur hier þramsettur j hin̄
einþalldasta mata/ so ad Børn ꝛ
Vngmen̄e kun̄e þess þliotara og
betur ad nema han̄ og læra.

Þar næst kallest Bæklingur þe
sse BARna LÆRDomur/ þ þa
Ordsøk/ Ad han̄ a ad kiennast Bør
nunum/ strax a Vnga Alldre/ þeg
ar þau koma til Skilnings/ Vits
og Ara/ so þau meige strax j Æs
kublomenu/ lata sier nockud gott
þramþara j Guds Orde/ Christele
gre Trw/ og ødrum goodum Dyg
dum og Mannkostum.

 Med

Med þui þa/ad Lutheri Cate-
chiſmus/er ſoddan eirn Lærdom
ur/ſem ber ad aktaſt/ ⁊ halldaſt j
allre Æru og Virdingu/ bæde af
yngre Mønnum og elldre. Þa væ
re oſkande/ ad aller Gudhrædder
⁊ Chriſteleger Forelldrar/ villdu
hallda ſijnum Børnum og Hiwum
vel ⁊ koſtgiæfelega til þeſſ/ ad jd
ka han̄ og læra/og taka eirn lijten̄
tijma/af Deige huørium̄/til þuilijk
rar Jdkunar edur ad minſta koſte
nockrar ſtunder j Vikunne. Enn
huad marger Forelldrar munu
þar finnaſt/ ſem lijted edur ecker
lata ſier vera vmhugad vm Jd
kun Catechiſmi/j ſijnum Hwſum/
meinande ad þad ſie noog/ þa þe
er giøra ad eins ſamandreiged noc
kra Manna og Sullrar alner/ ha
noc Børnum̄ ſijnum̄/ huørnen̄ ſem þer
vaz Jdkun og Leſtur Frædan̄a?
En̄ þeir ſkylldu þeinkia og yfer
vega med ſier/ ad Sálen̄ er ſa yp
parſte ⁊ dyrmætaſte Partur Man̄
ſins

ſina/eñ Lykameñ þar a moote ſa
a udvirdelegaſte/ Þar fyrer/ þeſſ
ædre. og. ypparlegre Hlutur ſem
Saaleñ er Lykamanum/ þeſſmeire
Aſtundan z Koſtgiæfne ætte For
elldrarner ad leggia þar a/ad kie
ña ſynum Børnum. veigeñ til Saa
luhialparenar/huør iñe er falen z
folgeñ j. þeim. litla. Lutheri Cate
chiſmo. Jeg hefe(Gude vere
Lof) heyrt med Glede allvyda j
þeſſu Stifte/ þa eg hefe viſiter
ad/Vngdomeñ kuña ad leſa Cate
chiſmi einfalldañ. Texta. Þad er
ad ſøñu gott/ eñ Skilningureñ a
þui leſed hefur vered/ hefur mier
þott miñe hia allmørgum(legere
et non intelligere/ eſt negligere.)
Þui hefe eg j Jeſu Nafne/ teked
mier fyrer Hendur/ad practicera
þar vppa/ huørneñ ad bæde Vng
domureñ/ og lyka ſo elldre Meñ/
kyñe ad faa riettañ Grundvøll og
Skilning/a ſynum Fræđum/og he
fur mier virdſt þad beſt kuña: ad

A.vñ; ſkie

ſkie i þań mæta/ ad allt þad ſem
i Catechiſmo ſtendur/ mætte wr
leggiaſt ꝛ Reſolveraſt/ i einpællo
um Spurningum ꝛ Andſuørum/
ſem Vngdomuriń kań helſt ꝛ liet
taſt ad grÿpa og nema. Og vid
der þ ꝛ grein/ læt eg nu þeſſań Bæ
kling a Prent wtganga/ verande
i goodre og fullre von þar um/
ad Drottiń Dyrdarenar mune gi
efa Orde ſijnu goodań Sigur og
Framgang/ ꝛ Vngdomenum Vpp
bÿgging/ meir og framar i ſijnum
Saluhialpar efnum/ hvørs eg ꝛ
eirneń af Hiarta oſka.

En þad tilſkil eg/ ſem og eirn
eigeń alvarlega bepala/ Guds og
mijns Embættis vegna/ ad Pro
faſtarner hier i Stiptt/ hallde Pr
eſtunum til/ ad láta Vngdomeń
i ſijnū Soknum/ iđka og læra þeſ
ſar Catechiſmi Spurningar/ og
alvarlega aminia Forelldrana/ til
ad kieńa þar Børnum og Hiuum
ſijnum/ heima i Hwſenu/ og taka

ønng

ønguañ þañ til heilagr Sacramen
tis/ sem ecke kañ nockurn eigeñ ad
Resolvera epter þessum Grein
um siñ Catechismum/ ad vndann
teknu gømlu og ølldrudu Folke/
sem eg vona ad Gud mune haþa
vpplyst/til þess/ad skynia riett z
vel vm siṅ Sæluhialpar efne.
Eñ þűkie Prestarner þar nockurn
misbrest wti/ þa er gott/ þo þeir
hallde þeim eirneñ þessar Spurn
ingar fyrer/sierdeilis wt af Trw
arjatningunñe/ og Sacramentun
um bædum/Skyrnarenñar og All
taresins. Jeg vil sialfur(ef Gud
añ mier Lijfs og Heilbrigde/ og
mier audnast ad visitera vm Sti
ypted)wthemta af Børnunū/ad
þaug skule giøra mier Grein og
skil a þessum Spurningum/þui þ
er myn Hiartans Girnd og Ept
erlangan/ad sem flester mættu læ
ra ad þeckia Gud/og leidast a veg
Sæluhialparenñar med mier.
Og vil eg so hier med haþa Gu
stugañ

ſtugann og goodann Leſara/ Gude
elſkum þeßalad/ Öſkande/ ad ei-
rn og ſterhugr meige ſo efla ſig og
jdka j þeſſum Bæklinge/ ad hā me-
ige þar Smeck eilyfs Lyfs hier j
Heime/ og ſydann j þui okomna ly-
fe/ vere verdugur til ad bera Ko-
ronu Dyrdarennar/ huor øllū Gu-
ds Børnum er heitenn og fyrerbu-
enn/ 2. Timothe. 4.

ut lagt af

G. Th. S.

CATECHISmus Lutheri.
Fyrer Born og Vngmeñe.

Þetta eru tiju Laga Bodord Guds.

Fyrsta Bodord.

EG er DROttiñ Gud þiñ/ Þu skallt ecke ha þa añarlega Gude þyr er mier.

Þad er.

Vier eigum yfer alla Hlute pram/ Gud ad ottast/ Hañ ad elska/ z a hñ eirn ad trua.

Añad Bodord.

Eige skalltu leggia Napn
Drott

DROTTins Guds hýns vid Niegoma.

Pad er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ongvum eigum vier ills ad bidia/ j hans Nafne/ eige ad sueria vid pad/ nie Fiolkynge premia/ eige liuga nie suiikia. Helldur eigū vier Guds Nafn ad akalla j ollum vorum Naudsynium/ pad ad tilbidia/ lofa pad og pui Packer ad giora.

Pridia Bodord.

Minstu ad helga Huijldar Dag DRottins.

Par er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ad vier eige Fyrer-
lijt

lijtum Predikun/ nie hans Ord/ Helldur eigum vier þad hellagt ad hallda/ giarnann heyra þad og læra.

Fiorda Bodord.

Heidra skalltu Fødur þitt z Moodur/ so þu verder Lang lijfur a Jordunne.

Þad er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ad vier eige fyrerlijtum vora Forelldra/ nie þa z yfer oss eru bodner/ edur þa til Reide reitum/ Helldur þa j Heidre hofum/ Þionum þe im z hlydner sieum/ Elskum þa og Virding veitum.

Fimta Bodord.

Eige

Eige skalltu Mañ deyda.

Pad er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ad vier eige meidū. Nolld vors Naunga/ eda giorum honum Mein j nockru/ Helldur eigum vier/ honum ad biarga og vid ad hialpa/ j ollum Lijfs Naudsynium.

Siętta Bodord.

Eige skalltu Hoordom drya.

Pad er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ad vier lifum Hreinferduglega/ bæde j Ordum z Verkum/ so ad huor z eirn elske og j Heidre hafe/ sijna Eckta personu.

Siø

Eige skalltu Stela.

Pad er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ad vier eige grijpū Gotz eda Peninga vors Nœunga/ eda med Følskum Kaupeyrer/ eda Vnderhyggiu/ vnder ossdrøgium/ Nelldur eigum vier honum ad hialpa/ ad hans Gotz og Vpphellde Avaxtest og vardveitest.

Attunda Bodord.

Eige skalltu bera Falskañ Vitnisburd a mote þÿnum Nœunga.

Pad er.

Vier eigum ad ottast z elska

ſka Gud. Ad vier eige Naung lega liwgum/ nockru a vorn Naunga/ edur ſuŋkium Bak tølum/ edur Ofrægi um haſi/ Helldur eigum vier haſi ad af ſaka/ allt gott vm haſi ad ta la/ og færa alla Hlute til bet ra Vegar.

Niunda Boдorд.

Eige ſkalltu girnaſt Hws Naunga þijns.

Þaдer.

Vier eigum ad ottaſt og el ſka Gud. Ad vjer eige med Flærd/ ſtunduͣ epter Arfe edur Faſta eign vors Naunga/ eda vnder oſſ drøguͣ/ med Yfer varpe Laga og Riettenda/ he lldur

helldur eigum vier/ ad tilhialpa og styrkia/ ad hañ hafe sitt allt oskaddad.

Tiunda Bodord.

Eige skalltu girnast añars Mans eigen Kuiñu/ eige Pionnie Pionustu Kuiñu/ eige Vxa nie Asna/ og eckert pad hann a.

Pad er.

Vier eigum ad ottast og elska Gud. Ad vier ei j burttæl um edur lockum/ fra vorum Nꝏunga/ hans eigeñ Kuiñu Pionustu Folk eda Kuikpie. Helldur eigum vier ad aminna/ og Rꝏdleggia/ ad huor og eirn sie samt/ og æstunde

ad

ad þiona huad honum skylld ugt er.

Huad seiger Gud af øllum þessum Bodordum? Suar

So seiger han/ Exod. 20. Cap.

Eg er Drottin Gud þinn/ styrkur/ Vandlætare/ Vitian de Rangløtis Fedranna a Sonunum/ j þridiu og fiordu Ætt kuisl/ þeirra sem mig hata. En giørande Myskunseme j Þusund Lidu/ þeim sem mig elska/ z vardveita min Bodord.

Þad er.

Gud hootar þeim øllum Pijnu sem afbrióta þessum hans Bodordum/ Þui eigum vier ad ottast og hrædast hans Reide/ og eckert ad giøra a moote þessum hans Bodordum. En þeim øllum/ sem þesse hans

hans Bodord hallda/ þeim loþar hañ ſiñe Naad/ og øllum goodum Hlutum. Þar fyrer eigum vier/ Gud ad elſka/ Trwa hønum og treyſta/ og epter hans Bødordum giarnañ ad giøra.

Þeſſar Greiner heyra til Bodordunum edur Guds Løgmaale.

Fyrſta Spurning.

Huør er Miſmunur a millum Løgmaalſins og Evangelij?

Løgmaaled eru þaug tiju Bodord Guds huør ed oſſ kieña/ Huør neñ ꝛ huilijker vier erū/ huad vier eigum ad giøra/ ꝛ huad vier eigū ad þlya og forðaſt/ Og hotar þeim øllum eilijfre Fyrerdæmingu/ ſem ecke fullkomlega hallda Løgmaaled.

Eñ Evangelium edur Gudſpi

B all

alled/Er þad Naadar Fyrerheit/ vt af Christo/ j huøriu oss verdur skenkt og giefen Fyrergiefning Syndanna/og þad eilyfa Lijf fyrer eckert/alleina vegna Christi.
Og þesse Maalsgrein er Summa/ Innehalld og Mergur alls Evangelij. Joh. 3. So hefur Gud Heim(in) elskad/ad hann gaf vt sinn eingetenn Son/ vppa þad/ad aller þeir sem a hann trwa/ verde ecke Fyrerdæmder/helldur hafe eilyft Lijf. Þesse Lærdomur er myklu hæsterre/enn tyu Bodordenn edur Løgmaaled.

2 Kunnum vier nockud vpp ad fylla og halda þetta Guds Løgmaal?

Suar. Nei.

3 Huar til skodar þa Løgmaaled?

Suar.

Þad openberar fyrer oss Synderna/ og fordæmer alla Menn Syndanna vegna. Þar næst kiener þad/huør ad sieu Godverkenn.

Huad

4. Hvad er Syndenn? Svar.
Allt þad sem er a mote Guds Bodordum. Vppruna Syndinn er sa Blindleike/ sem hvørium ma nne er medþæddur/ Þar med vond ar Tilhneygingar z Girnder j mo te Guds Bodordum. Giøranleg ar Synder/ eru jllar Hugrenning ar/ Ord og Giørder j giegn Guds Bodordum.
5. Hvøriar Synder eru ecke med heim Heiløgu?
Þær sem skie a mote Samvisk unne/ þegar Madur vijsvitande z viliande/ giører nockud a moote Guds Bodordum.
6 Hvør Refsing kiemur epter Syndena?
Guds Reide/ Holldlegur Dau de/ Fatækt/ Hallære/ allskyns Motgangur og Olucka/ og med þad sydasta eilijfft Fyrerdæming yf er þa Idrunarlausu.
7 Hvad er Christeleg Idran?
Þad er ad hafa Hiartans An

 gur

gur og Trega/ þyrer vmlidnar ſyndir/ og þiña med ſier Hrædſlu Gudlegrar Reide/ þar med ad hapa Trw og Trauſt/ ad Syndernar ſieu þyrergiepnar vegna Chriſti/ og aþ ſlÿkre Trw/ þrañ ad leida Goodverken/ þaug ſem Gud heþur boded/ honum þar med ad þiona og Hlÿdne ad veita.

8 Huør eru þaug Godverkin?

Þaug ein ſem Gud heþur bodid j þeim tiu Bodordum/ þegar þaug ſkie aþ trwñe a Chriſtū/ z eru giørd Gude til Loþs z Dyrdar.

9 Huørnen kuña Godverken Gude ad þoknaſt?

Fyrer Trwna a Jeſū Chriſtū.

10 Huørnen er oſſ møgulegt Godverken ad giøra?

Fyrer Hialp og Hiaſtod Heilags Anda.

11 Huar þyrer eiga Men ad giøra Godverken/ og Hlÿdne ad veita Guds Bodordū/ med þui vier þorþienum ecke þar med Synd

aña

aña Fyrergiefning?
Goodverkeñ eru Meñ skyll-
uger ad giøra. Fyrst vegna Gu
ds/ Af þui ad Gud vor Drottiñ
og Fader hefur boded þaug og
skipad. Matth. 25. 2. Rom. 12.
Cap. Hønum eigum vier epter
ad fylgia/ so sem hlydeñ Børn/.
Og Syndernar verde oss fyrer
Christum fyrergiefnar/ og heilag
ur Ande veittur þess vegna/ ad
vier skulum ecke leingur vpp þad
an Syndernar dryia/helldur veg
sama Gud med goodum Verkum/
Rom. 6. 2. Tim. 2. 1. Pet. 1. og
2. Cap.
Þar næst eigum vier ad giøra
Godverkeñ/ sialfra vorra vegna/
vppa þad/ ad vier gietum audsy
nt med Saañendum/ ad vier høfuñ
rietta z saña Trw/og ad vier miss
um ecke aptur Guds Naad/og Sy
ndaña Fyrergiefning/ og eilyfa
Saluhialp/og verdum ecke Refs
ter stundlega eda eilyflega vegna

Syndañ/sem Madur giører fra ert a mote Samviskuñe.

J þridia mata/ er oss skyllt Goodverkeñ ad giøra/ vegna Naungans/ hønum til Hialpar z Þienustu/ so ad vier giørum ecke nema Hneyxlan nockrum Mañe.

Trwarjatningeñ.

Fyrsta Grein: aff Skøpuneñe.

Eg trwe a eirn Gud/ Fodur Almattugañ/ Skaparann Himens og Jardar.

Þad er,

Eg trwe ad Gud hafe skapad mig/ asamt med ollum odrum Skiepnum/ og ad hann hafe giefed mier Ønd og Lijkama

kama/ Augu og Eyru og al
la Limu/ þar med Skyn og
Skilningar vit/ og ad hann el
lu þessu/ enn nu vid Magt hell
dur/ Hier til veiter hann mier
og fyrer sier/ noglega og dag
lega/ giefur mier Klæde og
Skiæde/ Mat z Dryck/ Hws
z Heimile/ Konu z børn/ Ak
ra z Kuikþie/ og allt þad sem
gott er/ med ollu þui eg vid
þarf/ til þessa Lijfs Vpphell
dis/ Hann verndar mig og va
rdveiter/ fyrer ollum Skada
og Hæska/ og ollum illum
Hlutum/ Og allt þetta gott
veiter hann mier/ af sine skiær
re/ Fødurlegre/ Gudlegre Go
oodgirnd og Myskun/ ann alls

 var

rar miññar Forþienuſtu z verd ſkulldunar/ Fyrer huad allt/ eg a honum Loþ og Þacker ad giøra/honum ad þiona z hlydeñ vera/ Þetta eru viſſu leg Sañende.

Auñur Grein aþ Endur lauſneñe.

Og a Jeſum Chriſtum/ Son hñs Eingieteñ/ Drott iñ vorn/ Huør ed gieteñ var af Heiløgum Anda/ Fæddur aþ Mariu Meyu. Piñdur vnder Pontverſkum Pilato/ Kroſſfeſtur/ Deyddur og gra feñ. Nidur ſtie hañ til Hel vijtis. A þridia Deige/ reis hañ opp þra Daudum. Vpp ſtie hañ til Himna/ Situr hñ til

til Hægre Handar/ Guds Fø
durs/ Almattugs/ þadann
er hañ komande/ ad dæma
lifendur og Dauda.

Pader.

Eg trwe ad Jesus Christ
ur sie sañur Gud/ aþ Fødurn
um ꝼæddur/ fyrer allar Alld
er/ Og lijka sañur Madur/
fæddur af Mariu Meyu/ Ad
hñ sie miñ Drottiñ/ sem mig
glatadañ og Fyrerdæmdann
Mañ hefur afkeÿpt/ Endur
leyst og frelsad/ fra øllum sy
ndum/ Daudanum og Dioþ
ulsins Vallde/ eige med Gul
le nie Sylfre/ helldur med sÿ
nu heilaga og Dyrmæta Bl
oode/ og med sÿnum saklausa

Pyn- Dau-

Dauda og Pijnu/ so ad eg verde hans eigenlegur/ lifé vnder hans Wallde/ z. j. hns Ryke/ honum pione j eilijfu Riettlæte/ Meinlepse og Saalu hialp/ lijka sem hañ er sialfur af Dauda vpprisiñ/ lifer og rijker ad eilijfu/ Petta eru visseleg Sañende.

Pridia Grein af Helgunenne?

Eg trwe a Heilagañ Anda. Oz ad sie ein Heilög Almeñeleg christeleg Kyrkia/ Samnepte heilagra/ Fyrergiefning Syndañа/ Holldsins Vpprisa og eilijft Lijf/ Amen.

Pad er.

Eg trwe eg giete ecke/ af sialfs

ſialfs mijns eigen Krapte nie
Skilninge/ trwad a Jeſum
Chriſtum miñ Drottiñ/ eda
til hans komeſt/ helldur hey-
ur heilagur Ande mig fyrer
Gudſpiallaña Kieñing/ kall-
ad og vpplyſt/ med ſijnum aſt
giöfum/ Helgad mig og vid
halldid j riettre Tru/ lijka ſm̃
hn̄ alla adra/ Chriſtna Meñ
a Jordu/ kallar/ ſamañ ſafn-
ar/ vpplyſer/ helgar/ og j riet-
tre Trw til Jeſum Chriſtum
vardveiter/ j huorre Chriſte-
legre Kyrkiu/ hañ Nadugle-
ga fyrergiefur mier og ollum
Trwudum/ Daglega allar
Synder/ Og a epſta Deige
mun hn̄ vppvecKia mig/ og al-

la Meñ af Dauda/ og giefa mier og ollum Kiettrwudum i Christo eilijft Lijf. Þetta eru vissuleg Sañende.

Trwñe eda Credo heyra þessar Greiner til.

Fyrsta Spurning.

Huad er Christeleg Trw?

Christeleg Trw er ecke ad eins ad kuña Greiner Trwarjatning arenar/ og hallda þær sañar ad vera/ helldur med Hiartans Trwnadar trauste/ ad forlata sig vp pa Gud/ og trwa þui fullkomlega/ ad Gud mune regna syns Sonar Jesu Christ./ fyrer Predikunar Embætte hins heilaga Anda giefa og veita Fyrergiefning Syndaña/ frelsa fra Daudanum og giefa Lijf og tilsþa Saluhialp/

alp/þutad þingad þnÿga/allar ad
rar Trwareñar Greiner og þetta
er ſu Trweñ ſem oſſ riettlæta og
Sæluþolpna gigrer.

2. Hugr er Miſmunur a mille Chriſtelegrar Trwar/ og þeirrar Trwar ſem Tyrkiar haƀa?

Tyrkiar trwa ecke a þañ ſaña Gud/Fødur Son ꝫ Heilagañ Anda/ hugr ad ſig heƀur openberad ƀyrer Frelſarañ Chriſtum. Helldur dyrka þeir ſier ſialƀer annañ Gud/ſem Himen og Iørd ſkal ſkapad haƀa/Þeir trwa ecke a Guds Son Jeſum Chriſtum/ ad hañ ſie ſañur Gud/ og ſa einka Medalgangare/ ƀyrer hugrn vier ødlunſt Fyrergieƀning Syndañа/ og eiliƒ ƀa Sæluhialp. Þeir hallda ad eins nockud aƀ þeim tÿu Bodordum/ ad Meñ ſieu Yƀervalldenum hlÿdner/ſlæe ecke ; Hel/Stele ecke bere ecke Liwgvitne/ ad Meñ giøre ; duglegar Bæner/ ꝫ gieƀe Ølmuſur/ Og bier ƀyrer þeſſe Verk

Bvíſ tñ

cñ/meina þeir ſig riettlata z Sa-
luholpna verda.
3. Hvørſu-margar eru perſonur
G uddomſins?
Þriar/Gud Fader/Guds Son
og Gud Heilagur Ande.
4. Hvad margar Natturur heꝼ
ur Chriſtur?
Tuær/ Guddoomlega Nattu
ru og Mañdomlega/ Chriſtur er
komeñ aꝼ Gydingum epter Holld
enu/ hvør ad er Gud yꝼer øllum
Hlutum bleſſadur ad eiliꝼu/ 1.
Joh. 5. Vier erum i Chriſto Je
ſu/hañ er ſañarlegur Gud.
5 Hvørneñ þeꝼ Madur Syndꝼ
aña Fyrergieꝼning/og verdur ꝼyr-
er Gude Riettlatur og Salu-
holpenn?
Fyrer Truna a Guds Son Je
ſum Chriſtum/ hvør ꝼyrer oſſ er
deyddur/pyndur/deyeñ/z upp aptur
riſeñ/ Hvørs vegna/ Alleina wt
aꝼ ſkiærre Naad/ eñ ei vegna vor
ra goodra Verka/ ſkeinkt og giefꝼ
enn.

eñ verdur/ Syndaña Fyrergiefn
ing/ Riettlæted z þad eilyfa lyf/
øllum þeim sem trwa a Guds son
Jesum Christum.

Drotteñleg Bæn.

Fader vor/ þu sem ert
a Himnum.

Þad er.

Gud vill hier med
til leida oss og locka/ ad vier
þuitrwa skulum/ ad hañ sie
vor riettelegur Fader/ og vier
hans sañarleg Børn/ suo ad
vier þess helldur/ med fullu
Trwnadar trauste/ meigum
hañ bidia/ so sem þegar good
Børn bidia þeirra Elskuleg
añ Fødur.

Fyrsta

Helgest þitt Nafn.

Pater.

Guds Nafn er sialfsagtlega j sialfu sier heilagt/ Enn vier bidium j þessare Bæn/ ad þad eirnen helgest hier med oss.

Huørnen skiedur þad? Suar.

Nær Guds Ord kieñast ri ettelega og hreinlega/og vier epter þeim lifum heilaglega so sem Guds Børnum hæfer Þar til hialpa oss/ vor Eiske lege Fader a Himnum. Enn huør sem ødruvijs kiener ed ur lifer/ Enn Guds Ord bijd ur/ sa vanhelgar Guds nafn

a medal vor/ Þar þra vardvei te oss/ vor elsſkulege Himneſke Fader.

Auñur Bæn.

Tilkome þitt Ryke.

Þad er.

Guds Ryke kiemur ad ſøſiu æn vorrar Bænar/ af ſialþu ſter til. Eñ vier bidium j þeſ ſare Bæn/ ad þad eirneñ ko me til vor.

Hueꝛneñ ſkiedur þad?

Nær vor Himneſkur Fader giefur oſs ſiñ Heilaga Anda ſa ſem oſs veiter þa Nꝛd/ ad vier trwum hans heilaga Or de/ lifum heilaglega/ hier ſtu ndlega/ eñ añars Heims eiliff lega. Þridia

Pridia Bæn.

Verde þin̄ Vilie/ so a Jørdu sem a Himne.

Pad er.

Guds goodur og Nꝍdugur Vilie verdur/ þo vier bidium þess ecke. Enn vier bidium i þessare Bæn/ ad hans Vilie verde a medal vor.

Huørnenn skiedur þ? Suar.

Nær Gud onyter og hindrar/ øll ill Rꝍd og Vilia/ sem þui vallda/ ad Guds Nafn Vanhelgast/ og hans Ryke nꝍer ei til vor ad koma/ so sem er Diøfulsens/ Heimurens/ og vor Holldlegur Vilie/ helldur styrker hann oss og stødugagiører

giörer/ j syñum Ordum z Tr
uñe/ allt til vorra Afeloka/
Þetta er hans Myskunsam
ur og goodur Vilie.

Fiorda Bæn.

Gief oss j Dag vort Dag
legt Braud.

Pad er.

Gud giefur ad sõnu Dag
legt Braud/ jafnvel vondum
Möñum/ þo vier bidium þess
ecke. Eñ vier bidium j þessa
er Bæn/ ad hañ late oss vort
Daglegt Braud vidurkieña/
og med Packlæte til vor med
taka.

Huad kallast Daglegt Braud?

Pad er allt pad sem Naud
syn-

synlegt er/ til þessa Lijfs Bia
rgar/ sem er/ Matur og Dryc
ckur/ Klæde og Skiæde/ Hus
og Heimile/ Todur og Eing
iar/ Kuikpienadur/ Gotz og
Peningar/ good Eigenkuiña
Afkuæmi/ dygt Þionust
ustu Folk/ trwer og fromer Yf
vermeñ/ good Almæga stiorn/
Hagstæd Vedrætta/ Fridur/
Heilbrygde/ Sidseme/ Heid
ur/ gooder Viner/ Trwfaster
Nagrañar/ z allt añad þessu
likt.

Fimta Bæn.

Og fyrergief oss vorar Sku
llder/ so sem vier fyrergiefum
vorum Skulldunautum.

Þad er.

Vier

Vier bidium j þessare Bæn
Ad Fader vor Himneskur/ vil
ie ei alijta vorar Synder/ so
hañ fyrer þeirra Skulld/ vil
ie ei veita oss vora Bæn/ þui
ad vier erum allra þeirra Nl
uta omakleger/ ẽ vier hñ vm
bidium/ høfum og eige helld
ur þad forskulldad/ helldur ad
hañ villde oss þad allt fyrer
giefa/ fyrer sijna Eigenlega
Nad/ þuiad Daglega Synd
gunst vier/ og þorþienū eckert
añad eñ Strapp/ so vilium vt
er og eirneñ þar a mot/ þyrer
giefa af Hiarta/ þeim sem oss
j moote briota/ enn giora þe
im gott ẽ vid oss Misgiora.

Siøtta Bæn.

Og

Og leid oss ecke j Freistne.

Pad er.

Gud preistar ad sönu ein kis Mans/ Eñ vier bidium j pessare Bæn/ ad Gud vilie vernda oss og vardveita fyrer Andskotans Heimsins z Holldsins Vielū/ so ad vier hrøp um ei fyrer peirra Tilleyg ing/ j Vantrw/ Orvænting/ edur adrar Stoorsynder z Lø stu/ og po vier preistunst aþ ollu pessu/ pa lœte hñ oss vm siđer meiga yfervīña og Sig renum hallda.

Siøunda Bæn.

Nelldur frelsa oss fra jllu.

Pad er.

Vier

Vier bidium hier alls j einu j þesare Bæn/ ad Fader vor Himneskur frelse oss fra øllu jllu til Lijfs og Saalar/ og ad sijdustu/ þa vor Daudastund er komen/ giefe hann oss good ann Apgang/ og Mijskunsam lega take hann oss ur þessum Eymdardal/ til sijn j Himna rijke. AMEN.

Hvad er þad?

Þad er/ ad eg skal vera full viss uppa þad/ ad þessar vorar Bæner/ sieu vorum Himneska Fodur þacknæmelegar/ og af honum heyrdar/ þui hann hef ur sialfur skipad oss/ ad vier skyllldum med þessum Orde bidia/ og hefur lofad/ ad hn villde

villde oss Bænheyra/ Amen/ Amen/ Þad er Jaa/ Sañar lega þad skal so vera.

Þessar Greiner heyra til Drottenlegre Bæn.

1 Vier skulum alleina j vorum Bænum akalla/ og tilbidia eirn Almættugañ Gud/ Födur vors Drottins Jesu Christi/ asamt med hans Eingietna Syne Jesu Christo/og þeim helga Anda/ eñ ecke Framlidna Mañ/ ei helldur Lyfneske nie Bylæte/edur nockurn giørdañ Gud/sa sem ecke er Fader vors Lausnara Jesu Christi/ so sem giøra Gydingar og Tyrkiar.

2 Vier skulum Hugleida Gudlega Befalning/ sem hañ oss byður og skipar/Matth. 5.⁊ 7. Cap. Luc.18.

Vier

3 Vier skulum jaata og Vidurkieña vorn Overdugleika og Synder/Pad er/ ad giøra rietta z sanna Jdran/ og snuast til Guds/ Psalm. 15. Puiad Gud Bænheyrer ecke þa Syndugu sem ecke giører Jdran. Joh. 9.

4 Vier skulum hura vm Gudleg Fyrerh: it/vppa Syndaña Fyrergiefning/og þad vier verdū Bænheyrder/ vegna Medalgangarans Jesu Christi/ Joh. 16. Rom. 5. Psalm. 1.

5 Vier skulum trwa og treysta vppa þramestødu og Medalgaungu Jesu Christi/og ad vorar Bæner verde visselega þyrer hans skilld Bænheyrdar /epter þui sem Gud loþad heþur.

6 Vier eigum ad þramsetia þyrer Gud/ Andlega og Lykamlega gooda Hlute(og þær Naudsynar huar vm vier bidum) huad allt jñe er paled j þeim siø Bænum j Fader vor. Aþ þessum sex Greinum

E

um man noogleg a lioſt ſiai/ hu ær ad ſie Miſmunur/ a milli Bæna akalls eins Chriſtens Mans/ og Heidens Mans edur Tyrkia.

Sacramentum Hei lagrar Skijrnar

Fyrſta Spurning.

Huad er Skijrn? Suar.

Skijrnen er ecke einfallt Vatn/ helldur er hun pad Vatn/ ſem ſaman er reyrt og bunded med Guds Bodorde/ og med Guds Orde ſamteingt.

Hu ært er pad Guds Ord?

Pad vor Herra Jeſus Christur ſagde. Matth. 28. C. Fared wt vm allan Heimen/ og

og kiened ollum Pioodum/og Skijred þær/ J Nafne Fodurs/og Sonar/og Anda Heilags.

Auñur Spurning:

Hvad stodar oss og veiter Skijrenn? Suar.

Nun wloegar oss og veiter Fyrergiefning Syndaña/ og frelsar fra Daudanum z Diøflenum/ og giefur þeim øllum eilijfa Saaluhialp/ sem trwa þui/ sem Ordeñ Guds og Fyrerheiteñ lofa.

Hvør eru þaug Guds Ord og Fyrerheit? Suar.

Þad vor Herra Jesus Christur seiger/ Marc. 16. C. Hvør hañ trwer og verdur

skírdur/ sa skal holpenn/ enn hu er hann ecke trwer/ sa skal ve rda fordæmdur.

Þridia Spurning.

Huørnenn ma Vatned orka suo veglegra Hluta? Suar.

Vatned ma alldrei slijks orka/ helldur veiter þad Gu ds Ord/ huørt ad er j Vatn enu edr mz Vatnenu/ z Trw enn/ huør ad slijku Guds Ord um j Vatnenu truer/ þt vtan Guds Orda/ er Vatned ein samallt Vatn/ z eingenn Skij rn/ Enn þegar Guds Ord sam lagast Vatnenu/ þa er þad Skijrn/ Þad er Nadarfullt Lijfsins Vatn/ og Endurgie tningar Laug j heilogum An

da

da/ So sem Pæll Postule set
ger til Tit. 3. Cap. Fyrer
þañ Endurgietningar Vat
ns Sæ/ og Endurnyan Hei
lags Anda/ huorium hañ he
fur gnogiega wthellt yper oss
fyrer Jesum Christum vorn
Lausnara/ so vier Rieltlater
fyrer hans Nad/ yrdum Erf
ingiar eilijfs Lijfs epter Vo
nene/ þesse Ord eru Søñ og
Trwanleg.

Fiorda Spurning.
Huad merker þuilijk Vatns
Skijrn? Suar.

Hun merker þad/ ad sa hiñ
gamle Adam j oss/ a Dagle
ga ad dreckiast og deydast/ þ
Jdran og Yferboot/med olluñ

Syndum og vondum Gyrndum/og ſijdañ Daglega fram koma og vpp aptur rijſa/eirn nyr Madur/ ſa ed lifa ſkal j Riettlæte og Heilagleika fyr er Gude æfenlega.

Huar ſtendur þad ſkrifad?

S. Paull ſeiger til Rom. 6. Cap. Vier erum Jardad er med Christo/ fyrer Skijrnena j Daudañ/ ad lijka ſuo ſem Christus er vppvakeñ fra Daudum/ fyrer Dyrd Fødur ſins/ ſo eigum vier ad ganga j Endurnyungu Lijfsdagaña.

Vm Sacramentum Alltareſins Spurningar.

Fyrſta

Fyrſta Spurning.

Huad er Sacramentum Alltareſins? Suar.

SAcramentum Alltareſins er ſannarlegt Holld ꝛ Blood vors Drottins Jeſu Chriſti/ vnder Braude og Vyne/ af honum ſialfum Jeſu Chriſto jnnſett/ oſſ Chriſtnū Monnum ad eta og drecka.

Huar ſtendur þad ſkrifad?

So ſkrifa þeir heilogu Gudſpiallamenn/ Mattheus Marcus/ Lucas/ ꝛ Sancte Paall.

Vor Herra Jeſus Chriſtus/ a þeirre Natt ſem hn̄ forradenn vard/ Tok hann Brauded/ giorde þackar/ og braut þad/ og gaf ſinum Læreſueinum.

um/og ſagde/ Taked og eted/ þad er miñ Lijkame/ ſem ſyr er ydur verdur giefeñ/ giøred þad j mijna Miñing.

Sømuleidis epter Kuølld mꜳltijdena/ Tok hañ Kaleik iñ/ giørde Packer/ gaf þeim hañ og ſagde/ Drecked aller hier af/ Þad er Kaleikur hins Nya Teſtamentis j mijnu Blode/ ſem fyrer ydur wthelleſt/ til Fyrergiefningar Syndaña/ So opt ſiñ þier giored þetta/ Drecked þad j mijna Miñing.

Auñur Spurning.

Hvad ſtodar oſſ med ſoddan hætte ad eta og drecka hier af?

Þad wtvijſa mier þeſſe Ordeñ/

deñ sem hier standa(Fyrer ydur giefst og wthellest/til Fyrergiefningar Syndaña) þui ad soñu vettest oss og giefst fyrer þesse Ordeñ j Sacramentenu/ Syndaña fyrergiefning tilspt Lijs og Sæluhialp/ Pulad huar Syndaña Fyrergiefning er/ þar er eirneñ Lijsed og Sæluhialpeñ.

Þridia Spurning.

Huðneñ kan Lijkamleg Berging/ ad vera so mykla Hlute?

Berging Brauds og Vijns veiter þad j onguañ mata/ helldur þaug Ordiñ sem hier standa(Fyrer ydur giefst og wthellest til Fyrergiefningar Syndaña) Nuør Ord ad eru

 hia

hia Lÿkamlegre Bergingu/ ſuo ſem Nopudſtycke j þeſou Sacramente/ og huør ſem þeſſum Ordum trwer/ hñ odlaſt allt þad þaug jſiehallda og vppahlioda/ ſem er Syndañа Fyrergiefning.

Fiorda Spurning.

Huør neyter þeſſa Sacramentis Maklega? Suar.

Ad faſta/ z Lÿkamlega ſig þar til ad bwa/ er ad ſönu god ytre Sidſeme/ eñ ſa er ſañar lega Maklegur og velſkicka dur/ ſem Trwna hefur j þeſſum Ordum (Fyrer ydur gie ꝥſt og wtheileſt til Fyrergiefningar ſyndañа) eñ huør hñ trw

trwer ecke þessum Ordum/ og efar þaug/ sa er Omaklegur/ Þutad þetta Orded (Fyrer ydur) Krefur fullkomleg rar Trwar i Ni. artanu.

Signingen a Kuolld og Morgna.

A Morgna þa þu stendur vpp skallltu Signa þig med Heiløgu Krossmarke/ og segia.

I Nafne Fodurs/ og Sonar/ og Anda Heilags AMEN.

Sijdan a Knie falande edur standande/ Les Trwarjatningena/ og Fader vor/ þar epter þessa Bæn.

Þacker giøre eg þier/ min̄ Himneske Fader fyrer Jesum Christum/ þin̄ Elskulegan̄ Son/ min̄ Drottin̄/ ad þu he fur mig a þessare Nottu/ fyr er øllum Skada og Haaska/ verndad z vardveitt. Eg bid þig/ ad þu villier mig a þssum Deige og eirnen̄ vardveita/ fyrer Syndum og øllum illū Hlutum/ so ad allur min̄ Lif nadur/ og øll mijn Verk/ mæt tu þier vel þocknast/ Þuiad eg befala mig/ min̄ Lijkama og Saal/ og allt þad eg hefe/ i þijnar Hendur/ þin̄ heilage Eingell sie hia mier/ so ad sa hin̄ vonde ovin Diøfullin̄/ fae eckert Valld yfer mier/ Am̄.

A Kuølld/ þa þu geingur til Sængur/ Sign þig med Heiløgu Krossmarke/ seigiande.

J Nafne Fodurs/ og Son ar/ z Anda Heilags/ Amen.

Sydan a Knie fallande/ edur standande/ les Credo z Fader vor þar epter þessa Bæn.

Þacker giøre eg þier/ minn Himneske Fader/ fyrer Jesum Christum/ þinn elskulega son minn DRottinn/ ad þu hefur mig a þessum Deige/ Nadar samlega verndad og vardveitt Eg bid þig/ ad þu vilier fyr erg efa mier allar mijnar Syn der/ sem eg hefe a þessum Dei ge ranglega giort og framed og ad þu vilier mig a þessare

C vij. Nottu

Noottu Naadarsamlega vard veita/ Huiad eg befala mig/ minn Lijkama og Saal/ og allt huad eg hefe j þijnar Hendur/ þijn heilage Eingell sie hia mier/ so ad Diøfullenn fae eckert Valld yfer mier/ Amen.

Sa fyrre Bord psalmur.

Allra Augu/ vona til þijn Drottinn/ og þu gief þur þeim þeirra Fædu/ j hæfelegann Tijma/ Þu opplykur þijne Hende/ og sedur allar lifande Skiepnur med þijne Blessan. Dyrd sie Gude Fødur/ og Syne/ og Heilog um

um Anda/ so sem hun var ad Upphafe/og er eñ nu/og jaf vañ/um allar Allder Allda/ Amen.

Sijdan les Fader vor/ og þessa epterfylgiande Bæn.

ODrottiñ Gud Himneskur Fader/ Blessa þu oss og þess ar þijnar Gaafur/ sem vier vnz tokum til vor/ aþ þiñe Mijskunsamlegre Godgyrne/ fyrer Jesum Christum vorn Drott iñ og Herra/ Amen.

Hiñ seirne Bord psalmur.

HAcke þier Drottne/ þui ad hañ er goodur/og hans

Jns Myskunseme varer ad et
lijfu. Nuor ad ollu Nollde gi
efur Fædu/ Kuikþienadenum
sitt Foodur og Vngum Hrap
nanna sem han akalla. Han
hefur ongua Lyst a Styrkler
ka Hestsins/ ecke helldur Þoc
knan a nockurs Mans Bei
num/ Drottne eru vel þecker
þeir sem han ottast/ og til ha
ns Myskunar vona/ Dyrd se
Gude Fødur og Syne/ og H.
Anda/ z. cl.

Sydan les Fader vor/ og þessa
epterfylgiande Bæn.

Þacker giorum vier hier
Drottin Gud Himneskur Fad
er/ fyrer Jesum Christum/
vorn Herra/ z. fyrer allar þijn
ar

ar Gæfur ꝛ Velgiorninga/
þu sem lifer og ryker ad eiliifu
Amen.

Nær Madur vill skriptast/

Þa skal hañ fyrst seigia til
sijns Skriptar Fødurs.

MIñ kiære verduge Fader j Ch
risto/ Eg bid ydur giarnañ/
ad þier villdud virdast til/ad hey
ra mijna Jatning/ og hugga mig
med Guds Orde/ og seigia mier
Fyrergiefning Synda miña/j Je
su Nafne.

Jæ/ seig fram̄.

Eg aum og Syndug Mañeskia
Jmta Almattugum Gude/ ꝛ øll
um hans Stormerkium/Eñ eg af
neyta Fiandanum/og øllum hans
Suikum ꝛ Vielum/Hier med med
kieñe eg mig fyrer Gude og ydur
miñ kiære Fader/ad eg hefe allski
ns Synder giørt/til Orda ꝛ Ver
ka

ka/ og vondra Hugreñinga/ alla
myna Lijfdaga/ a Mote mynum
Himneska Skapara/ hans Vilia ꝛ
Bodord broted/ Þui medkiene eg
mig hina suivirdelegustu/ og Syn
dugustu Skiepnu/ sem verda mä/
bæde fyrer Gude og Mønnum.

Vil eg nu þeigeñ allra mynna
Synda jdrast/ aflæta og vid sia/
med riettre Trw og Trauste Gu
ds Myskunar vonande af ollu
Hiarta/ fyrer Verdskulldan og
Medalgaungu hins kæra Sonar
Jesu Christi/ myns Lausnara.
Nour bid eg ad hugga myna hræ
dda Samvisku/med Guds Orde/
og seigia mier mynar Synder kui
ttar j Jesu Nafne.

Forma Absolutionis.

Vor Herra Jesus Christus/
fyrer siñ Dauda og Pynu/ sem hñ
leid fyrer þig/ og þad Raudlita
da Blood/ sem hañ wtgaf fyrer
þig/ Hañ fyrergiefur þier allar
þyn

kynar Synder/ Og epter þeirre Betalningu/ sem eg hefe af Gude/ Tilseige eg þier þiña Synda Fyrergiefning.

J Nafne Fødurs/ og Sonar/ og Anda Heilags/ Amen. Gud vardveite þig med þiñe Nad/ fyrer Jesum Christum/ Far hiedann j Fride.

Hwstablann.

Þad er,

Nockrar Sententiur og Greiner/ þær ed hlyda vppa allra handa Stietter og Embætte/ huar af eirn z sierhuør mæ sier Aminning taka/til ad vakta sitt Kall z Embætte.

Byskupar Prestar og Predikarar.

Mein Byskup skal vera O strassanlegur/ eirnrer Ru iñar Eigen Madur/ Spar neyt

neyten/ Hooflættur/ Sidsamur/ Giestrisen/ Kieñingasamur/ Eing en Ofdryckiu Madur/ Eige Bar ættusamur/ Einskis liotlegs A vinings Gyrugur/ helldur Vingi arnlegur/ ei Prættunarsamur/ ei Agiarn/ sa goodа Forsioon veiter sinu Huse/ sa hlyden Børn hefur med allre Virdingu/ ei Nymæmur sa pad fast hallde a pui Orde/ sm sañarlegur Lærdomur er/ og sa ødrum kañ ad kieña/ suo hañ sie Mættugur/ til ad Amiña med He ilsusamlegum Lærdome/ og ad ni dur pagga pa sem moote mæla/ 1. Tim. 3. Tit. 1.

Huad peir Christnu skulu syn um Kieñefedrum z Saalu sorgurum skylldugur.

Eted og drecked/ huad eirn Er fidis madur er siña Launa verdu gur/ Luc. 10. So hefur Drott iñ befalad/ ad peir sem Evangeli um predika/ skulu af Evangelio

Vpp

Vpphellde hafa/ 1. Cor. 9.
Sa sem med Ordenu verdur vn der vÿsadur/ hañ same giøre þeim allt til gooda/ sem hønum vnder vÿsar/ Fared ei villt/ Gud lætur ei ad sier hæda/ Gal. 6.
Pa Aulldunga sem vel forstanda Hallde Meñ tuøfalldlegs Heidu rs verduga/ sierdeilis þa sem Er fida j Ordenu/ z j Lærdomenum/ Huiad Ritningeñ seiger. Þu skal lt ecke Miwlbinda Erfanda Na ut. Jtem/ Eirn Erfidare er sin na Launa verdugur. 1. Tim. 5.
Vier bidium ydur gooder Bræd ur/ ad þier nuñest þeirra sem Er fida a medal ydar/ og Forstødu veita j Drottne og Amiña ydur/ og hafed þa þess kiærare/ fyrer þeirra Verks saker/og vered Frid samer vid þa/ 1. Tess. 5.
Vered hlydugerr ydrum Kieñe fedrum/og fylged þeim epter/þui ad þeir vaka yfer ydrum Sælum so sem þeir þar skulu Reikning
skap

skap þyrer standa/ So þeir giøre þad med Glede/ en ecke med Andvarpan/ þuiad þad er ecke gott þyrer ydur/ Heb. 13.

Veralldleger Valldstior narmenn.

Aller Menn skulu Yrervalldenu vndergiefner/ þui þar er ei Valldstiorn/ vtan hun sie af Gude/ En huør hann motstendur Valldstiornenne/ sa stendur j moote Guds skickan/ En þeir sem a moote stan da/ munu yfer sig taka Dooms Afelle/ þui hun ber ecke Suerded forgiefens/ hun er Guds Þienare eirn Hegnare til ad straffa þa sim illt giøra. Rom. 13.

Gypter Menn.

Þier Menn/ bwed vid ydar Kuinnur med Skynseme/ z giefed þui Kuennlega breyskua Kierkorne sýna Heidran/ suo sem Samørfum Naadarennar og Lýfsins/ so ad ydart Bænahalld hindrest eige/ 1. Pet.

Pet.1. Vered ecke Beyſklundader vid þær/Col.3. Cap.

Gyptar Kuiſnur.

Konurnar vere ſijnum Mǿnn um vndergieſnar ſo ſem Drottne ſijka ſem Sara var Abraham hlij dug/ z kallade hn̄ Herra/ huǿrrar Dœtur þier erud ordnar/ eꝼ þier vel giǿred/ z otteſt ei Ognaner.

Forelldrarner.

Pier Fedur/erted ei ydar Bǿrn til Reide/ helldur aled þaug vpp j Sidſeme og Aminingum til Dr ottins/Eph. 6.

Bǿrneſſ.

Pier Bǿrn/ vered ydrum Fore lldrum hlyden̄ j Drottne/þui þad er tilheyrlegt. Heidra Fǿdur og Moodur/ þad er hed þyrſta Bod ord ſem Fyrerheit heꝼur(ſem er) So þier vel vegne/ og þu leinge liꝼer a Jǿrdun̄e/ Eph. 6.

Vinnumen̄/ Vin̄ukonur og Pionuſtuꝼolked.

Pi-

Þier Þionuſtu Meñ/vered hlyd uger yðrum Lykamlegum Drott num/ med Otta og Hrædſlu/ aþ Einfalldleik yðars Hiarta/ ſo ſim Chriſto ſialþum/ei alleinaſta þyr er Augunum þionande/ ſuo ſem Mönnunum til Gied þeckne/ helld ur ſo ſem Þienarar Chriſti/ad þi er þeñan Guds Vilia giøred aþ Hiarta med goodum Huga/ Lætt ed ydur þyckia/ſo ſem þier þioned Drottne eñ ecke Mönnum/og vited ad huad ſem huør eirn giører/þad mun hañ medtaka/huørt ſem hañ er Þræll edur Frelſinge.

Hwſbændur og Hwſmædur.

Þier Hwſbændur/ giøred þeim þad ſama/ og legged aþ Ognan er/og vited þad/ þier haþed eirn Herra a Himnum/ og hia hønum er eckert Mannugreinar Alit/ Eph. 6.

Vngdoomurenn.

Þier ſem Vnger erud/vered þm elldre

Elldre vndergiefner/og audsyned
þar med Lijtelæte/huiad Gud ste
ndur j giegn þeim Dramblætu/
en þeim lijtelætu giefur hañ Nad/
So audmyked ydur vnder Vollo
uga Guds Hønd/so hañ vpphefie
ydur a sijnum Tyma. 1. Pet. 5.

Eckiurnar.

Huør ad er ein sañarleg Eckia/
z einsømul hun sette sijna Von vp
pa Gud og blijfe stadføst j Bæna
ækallann Dag og Nott/ Eñ hu
ær sem j Gyrndum lijfer/ hun er
lifande Daud/1. Tim. 5. Cap.

Almwgafolked.

Elska skalltu þiñ Nauunga/ so
sem sialfañ þig/ J þessum Ordum
eru øll Bodordeñ jñebundeñ/Ro.
13. Cap. Huad þier vilied Meñ
erner giøre ydur/þad giøred þeim
Huiad þetta er Løgmaled z
Spameñerner/Mætth.
8. Cap.

D Epi

Epterfylgia.

Spurningarnar med ſijnum Andſuorum.

Fyrſta Spurning.

Huad er Catechiſmus?
Andſuar.

Nafn er ſu miñe Biblia (ſo ad ſeigia) j huørre ad ſtuttle ga eru ſaṁenbundnar / allar þær ſierleguſtu Høfudgreiner vors Chriſtelegs Lærdoms.

II

Huad marger eru Partar vors Catechiſmi? Andſuar.

Þeir eru fimm.

1 Þaug Tiju Bodordin.
2 Trwarjatningen.
3 Drottenleg Bæn edur Faderuor.

Sac

4 Sacramentum Skijrnar eñar.

5 Sacramentum Alltaresi ns edur Kuølldmalltijdar Drottins vors Jesu Christi.

:111

Hvad kieñer oss hvør þesse par tur pyrer sig?

BODOrdeñ / kieña oss ad þeckia sialpa oss / og þad vier erum aller Synduger.

TRVARjatningeñ kieñer oss ad þeckia Gud / og þad hañ hefur Fodurlegt Astar Hiarta til vor Mañaña.

BAMeñ edur Fader vor / kieñer oss ad vpplüka Muñ enum / z bidia þeñañ vorn mil lda Fodur / huørn vier høpū

D ij lært

lært ad þeckia j Trwarſmn inguñe/ vm allt þad ſem oſſ er naudſynlegt/ til Lijfs z ſalar

viii

Med þui vier køllum Gud vorn Fødur/ ſtrax j Vpphafe Drottenlegrar Bænar/ þa er Naudſynlegt/ ad vier vitum/ nær vier verdum hans Børn/ þar vier fæduſtū af Modurlijfe/ Reidenar Børn?

Andſuar.

Þad ſkiedur j Skijrneñe/ huers vegna Poſtulen Paall kallar Skijrnena/ Endurgietningar Laug/ z Endurnyiũg heilags Anda/ Tit. 3.

v

Nu ſo ſem þad/ ad Børnen þurfa Næringar vid epter þad þau eru fædd/ ef þaug ſkulu vid Lijfed halldaſt/ ſo þurfa og eirnen Endurfædd Guds Børn/ ſinnar

Næringar vid: A hvørre Fædu ve-
rda þaug ha pæd og kostrud?

Andsuar.

A Jesu Christi dyrmæta Hollde og Bloode/ huort oss/ verdur giefed ad eta og drecká j Altaresins Sacramente.

Hier af siaum vier/ huad Merkelega ad þesser fimm Catechismi Partar koma til samans/ so huer hanger af ødrum.

I Partur.

Um Bodordeñ.

Huør hefur utgiefed þau tiju Laga Bodord?

Sialfur Gud DROTTiñ Allsheriar.

Diñ Huar

Huar voru þaug wrgiefeñ?

A Fiallenu Synai.

Huørneñ sundurdeilast edur skiptast Bodordeñ?

J tuo Parta edr tuær Tøblr.

Huad mørg Bodord hepur su fyr re Taflañ jñe ad hallda/ og huad mørg hepur su seinne?

Su fyrre Taflañ hefur jñe ad hallda þau þRiw fyr stu Bodordeñ/ Su sijdare hin øñur Sio.

Huad verdur oss kient j þeirre fyrre Bodorda Tøbluñe?

Fyrsta Bodorded skipar oss ad dyrka Gud med HJARTAnu. Añad skipar ad dyrka hañ med TUNguñe. Þad þridia skipar/ ad vier sku lum taka eirn DAG Vikuñ ar til þuilijkrar Guds Dyrd kunar.

Huad

Huad verdur oss kient | þeirre syr dáre Bodorda Tøblunñe?

Oss verdur hier kient/ huørneñ vier eigum ad haga oss vid Meñena/ edur vorn Samchristeñ Naunga.

Huørneñ hliodar þad fyrsta Bodorded?

Eg er Drottiñ Gud þiñ/ Þu skallt ecke hafa aññarlega Gude fyrer mier.

Huad a hier ad skiliast fyrer aññarlega Gude?

Eiga þar fyrer ad skiliast aller falsker Afguder sem Heidner Meñ tilbidia.

 Als

2 Allshꝛttud Lijkneske/ sm̄ giord eru af Trie/ Gulle edur Sylpre/ og Meñ veita Gud lega Lotning.

3 Framlidner heilager meñ sem Papistar tilbidia.

4 Aller þr Hluter ꝫ Meñ elska/ ꝛ trua ꝛ treysta meir ꝛ framar eñ þeim saña Gude.

Huad verdur oss bañad j þessu Bodorde?

Oss er hier bañad ad fremia allskonar Afguda dyrkun/ eins og Heidingiar/ eirneñ ad tilbidia þa heiløgu/ eins og Papistar/ Helldur myklu framar/ ad setia allt vort Trwnadartraust til Guds alleina/ þess sem er a Himnum.

Huad

Huad er oss skipad ad giøra j þessu Bodorde?

1 Ad elska hañ eina og saña Gud/ yfer alla Hlute fram̃/ med þui hañ hefur elskad oss fyrre/ z margt til goda giort.

2 Ad vier holldum oss fast vid hañ bæde j Lÿfe z Dauda/ þui hañ er trwr z. sañordur/ og ender vid oss allt þad s̃ hañ hefur oss lofad j sÿnu heilaga Orde.

Huørnen hliodar þad añad Bodorded?

Þu skallt ecke leggia Nafn Drottins Guds þijns vid Hiegoma.

 Huad

Huad verdur oss bañad i þes-
su Bodorde?

Ad vier skulum ecke bøluanie formala/ Ei helldur suer ia vid Guds Nafn/ edur frem ia Galldra og Giørninga.

Huad er oss bepalad ad giøra i þessu Bodorde?

Ad vier skulum akalla Guds Nafn/ i allskonar Mootgange/ og packa hønum fyrer alla sijna Nadar Velgiørninga/ sem hañ oss veitt og audsynt hefur.

Huørnen hlioodar pad þridia Bodorded?

Minstu ad hallda Hu-
ijldardag Drottins.

Huad

Huad er oss bañad j þessu Boorde?

Ad vier skulum ecke vanhelga Sunudageñ/ edur adra Naatijdisdaga/ med Oskamelegu Erfide/ nie helldur ad forsma og foracta Guds Niws og hans heilaga Ord.

Huad er oss skipad ad giøra j þessu Boorde?

Ad vier a heilogum Dogū skulum huijlast af voru Erfide/ enn hafa Guds Ord vm Nønd/ og kieña þad vorum Børnum og Niwlum.

Huørt er þ fiorda Boordid?

Heidra skalltu Fodur þiñ og Moodur/ suo Dvj.

þu verder Lainglijjur a Jørdunne.

Hvad er oss hier byrerboded j þessu Bodorde?

Ad vier skulum ecke forackta edur styggia vora Forelldra/ nie þa sem oss eru j Forelldrana stad setter.

Hvørier eru oss þa j Forelldra stad skickader?

Aller þeir sem yfer oss eru bodner/ so sem ad eru Valldsmen/ Jarhalldsmen/ Skoolameistarar/ Prestar/ Hwsbændur/ Hwsmædur/ og adrer þess hattar.

Hvad er oss befalad j þessu Bodorde?

Ad vier skulum heidra/ þie

na

na og audsueipner vera/ vorũ Foreldrum/ og ødrum vorum Yfirbodurum.

Huørt er þad fimta Bodord?

Eige skalltu Mann DEYDA.

Huad er oss banad j þessu Bodorde?

Ad vier skulum ecke giora vorum Naunga skada/ edur nockurt meyn a hũs Lijkama.

Huad verdur oss hier befalad?

Ad vier skulum hialpa vor um Naunga og adstoda hañ þegar hønum aliggur.

Huørt er þad siøtta Bodord?

Eige skalltu Hordom
D vijſ Dryg

DRYGIA.

Huad er oss bañad j þessu Bodorde.

Ad vier skulum huørke hu xa/ tala eda giøra/ neitt þad sem Ohæferslegt edur Oskæ melegt er.

Huad er oss hier bekalad?

Ad vier skulum hafa eitt Skijrlijft og hreint Framferde/ bæde j Ecktaskapnum/ og fyrer vtan Ecktaskapiñ.

Huørt er þ siøunda Bodord?

Þu skallt ecke stela.

Huad er oss bañad ad giøra j þessu Bodorde.

Ad vier skulum ecke taka j burt med Wallde eda Oprijke

Gots

Gotz vors Naunga/ edur draga þad vnder oss/ med rangre Vog/ fölskum Kuarda edur Mæler.

Huad er oss befalad j þessu Bodorde?

Oss er hier skipad/ ad sækia epter Gagne vors Naunga/ en ecke epter hans skada/ og ad vernda og forsuara hans Gotz/ so myked sem oss er mogulegt.

Huert er hid Attunda Bodord?

Þu skallt ecke bera falskan Vitnisburd a mote þijnū Naunga.

Huad verdur oss banad j þessu Bodorde?

Oss

Oss er hier bañad ad liuga Baktala/ edur oprægia vorn Naunga.

Huad verdur oss hier skipad ad giøra?

Ad tala vorum Naunga vel til/ Ja/ Afsaka hañ ef hañ kañ ad forskta sig Ovarle ga j nockru/ z færa allt a bet ra veg fyrer honum.

Huørt er þad níunda Bodord?

Þu skallt ecke girnast Hws Naunga þijns.

Huad er oss Fyrerbodcd ad giø ra j þessu Bodorde?

Oss er hier bañad ad Agyrnast Ødul og Eigner Na ungans Naunglega.

Huad

Huad er oss skipad hier ad gióra?

Oss er skipad ad stoda hañ og styrkia til Riettar/ so hañ meige behallda øllu sijnu Gotze/ z niota þess vel z rielega.

Huørt er þad tijunda Bodorded?

Eige skalltu girnast hans eigeñ Kuiñu/ eige Þion nie Þionustu Kuiñu/ eige Vxa nie Asna/ og eckert þad hñ a.

Huad verdur oss bañad j þessu Bodorde?

Gud bañar oss hier/ ad brwka nockurskonar Suik eda Vnderferle vid voru Naunga j þui ad nala z burtlocka fra honum

honum a laun/ hans Kuinu edur Born/ Vinnufolk edur aflad sem honum tilheyrer.

Hvad verdur oss hier a mote befalad ad giøra?

Oss verdur hier befalad/ ad Amina Pionustufolked/ og þa vndergiefnu/ ad þeir skeu hlyduer og audsueiþner sijnu Hwsbændum/ og þione trwlega þad þeim er skipad.

Hvad a oss ad ǿrva z æþyssa til þess ad hallda øll þesse Gu ds Bodord?

1 A oss þar til ad oppvekia þad/ ad Gud er vor Drottinn og Herra/ en vær erum þar a mote hans Pienarar/ huors vegna vær erum skylduger til ad hlyda honum/ og lifa ept

er

er hans Bodordum.

2 Ad hañ er eirn goodur og Myskunsamur Gud / sem end urgielldur øllum þeim gott / sem hallda hans Bodord.

3 Ad hañ er eirn stræugur og Riettlætur Gud / sem straf ar þa þuerbrotnu / sem ecke vilia giøra epter hans Bod ordum.

4 Ad hañ er eirn sterkur og Almættugur Gud / sem ecke alleinasta vill / helldur og suo kañ ad straffa med adskilian legum Plægum / alla þa sem hans Bodord briota.

Kañ nockur Madur ad hallda Guds Bodord fullkomlega?

Ney ønguañeigeñ.

Huar pyrer kañ hañ þad ecke ad giöra?

Þuiad ſu vonda Upprunna Synd/ ſem vær hofum erpt epter vora pyrſtu Foreldra/ Fordiarfar allt þad/ ſem ȷ mãnenum er/ ſo hañ af ſialfum ſier til/ kañ eckert gott ad þei̇nkia/ eñ ſijdur ad giora.

Truer þu þui/ ad þu ſiert og ſo ſpillteur og fordiarfadur/ af þeſſare Synd?

Ja/ þui trwe eg vijſt/ z vid urkieñe/ þar ad auk/ ad eg er eirn aumur Storſyndare/ ſiñ opt og oftalldan hefe yferttrod ed Guds Bodord/ ecke allein aftamed Verkunum/ helldur og ſo med Ordum og Hugreñ ingum.

Huort

Hvørt Raad og Medal veitstu til
þess/ ad þu kuner aptur ad þar
Naad og Vinattu Guds?

Jeg vil jata fyrer honum
mijnar Misgiørder/ og bidia
han af Hiarta/ ad han vilie
vera mier aumum Syndara
Naadugur z Myskunsamur.

Huar af veitstu þad/ ad Gud er
eirn Naadugur Herra?

Þad veit eg af Guds Orde
þui han verdur þar allvijda
kalladur eirn naadugur z My
skunsamur Gud/ Þolenmood
ur og harla godgiarn.

Huad kieñer H. Ritning hier me
ir ad vita og trua vm Gud?

Nu kieñer nier ad trua þui
Ad þar er eirn Gud j Veruñe
eñ þo þriar Personur j þeirre
semu

sonnu Guddomlegu Veru.

GUD FAder.

GUD SOnur/ og

GUD HEilagur Ande.

Huad hafa þessar þriar Guddomsins Personur/ giørt þier til gooda?

GUD Fader hefur skapad mig.

GUDS SOnur hefur Endurleyst mig.

GUD HEIlagur Ande hefur helgad mig.

Huar af bevijsar þu þetta.

Jeg bevijsa þad af minne Trwarjatningu.

Þui. Fyrsta Greinen talar vm Gud Fødur/ og Skopunar verked.

Önnur vm Guds Son/ og

End

Endurlausnarverked.
Þridia/ vm Gud Heilagañ Anda/ og vora Helgun.

II Partur Catechismi. Vm Trwareñar Hoþudgreiner.

Huad kallast þesse Partur Fræd aña añad eñ Trwarjatning.

Hañ kallast ødru Nafne EVAngelium/ edur Naad ar Bodskapur vm vora Sæluhialp/ so sem sa þyrste Parturiñ edur Bodordeñ/ kallast ødru Nafne LOgmaaled.

Huørneñ hlioodar su þyrsta Grein aþ Skøpuneñe.

Eg trwe a Gud Fødur

ur Almattugañ/Ska
para Himens og Jar
DAR.

Hefur Gud Fader alleina skapad Himen og Jørd/eñ ecke Son ucin z heilagur Ande?

Oll Guddomsins Þrening hefur ad sönu pramkuæmt z pullgiört Skøpunarverked/ epter þui sem Guds Ord þar vm vottar.

Hvar pyrer kallast su pyrsta Per sona Guddomsins/FAder?

Þui hañ hefur ap sinne Guddomlegre Veru j fra Ei lijfd/fædt sin Eingetteñ elsku legañ Son Jesum Christū.

Huad er ad trwa/a Gud?

Þad er ad hafa eitt orugt
Trw

Trwnadar traust til hans/ bæde j Medlæte z Motlæte.

Hefur ecke Gud og so skap ad þig?

Ja/ Vissulega hefur hann þad giort/ þui hañ hefur giefed mier Ønd og Lijkama/ vit og Skyn/ Ja alla Lime/ af huorium þesse miñ Lijkame er samteingdur.

Huad giører þesse þiñ Skapare þier eñ nu Daglega til goda?

Margt og myked gott veit er hañ mier.

1 Verndar hañ mig og varðveiter fra øllum Voda og Skada.

2 Fæder hñ mig og forsorgar vel og Rykuglega.

3 Giefur hañ mier allt þad

eg vid þarf til þeſſa Lijfs vpp helldis.

Hvad kiemur Gude til þeſſ ad gi︲
era þier ſo myked til gooda?

Hans Fødurleg Giaſka/ Nad og Myſkunſeme/ eñ ec ke ſialfs mijns eigenleg Verd ſkulldan/ þui eg þorþiena mei ra illt eñ gott med miñe Vo ndſku.

Hvad ertu Gude ſkylldugur ap tur a mot/ pyrer hans My ſkun og Giæſku?

Eg er honum ſkylldugur.

1 Ad eg elſke hañ Hiartan lega.
2 Ad eg þacke hm̃ jduglega.
3 Ad eg þione hm̃ trwlega.

Hvǽrneñ hlioodar ſu Ꜹnur Høfud Grein þiñar Chriſtelegrar Trwarjatningar.

Eg

Eg trwe a Jesum Christum/ Eingieten̄ Guds Son/ Drottin̄ vorn/ huør ed gietenn var aþ H. Anda/ þæd dur aþ Mariu Meyu Pijndur vnder Pont verskum Pilato/ Kross festur/ deyddur og graþ en̄/ Nidurstie han̄ til Helvijtis/ A þridia Deige reis han̄ vpp þra Daudum/ vppstie

Eñ han̄

hañ til Himna/ situr hañ til hægre Handar Guds Fødurs Almattugs/ þadañ er hañ komande/ ad dæma Lifendur og Dauda.

Huad er Christur.

Hann er.

1 Sañur Gud af Fødurnũ fæddur/ j fra Eilijfd.

2 Er hañ sañur Madur/ fæddur af Jomfrw Mariu/ fyrer heilags Anda Krapt z Yferskygging/ og hier fyrer er hñ Guds og Mariu son.

Huad hefur Christur giørt hier til gooda?

Hañ hefur Endurleyst mig sem med ollum ødrum Mañeskium var Forlapadur z fordæmdr/ til þess eilijfa Dauda.

Huar med hefur hañ Endurleyst þig?

Ecke med Gulle eda Sylfre/ helldur med sijnu dyrmæta Bloode/ og med sijnum Saklausa Dauda og Pijnu.

Huar fra hefur Christur Endurleyst þig?

1 Fra Guds Reide/ sem var so stoor/ ad eingeñ Skiepna huørke a Himne nie Jørdu/ kuñe hana ad stilla/ utañ all einasta Sonur Guds.

2 Fra Løgmalsins Bølvan sem hroopade hefnd yfer allar Mañeskiur/ sem afvega voru

geingnar fra Guds Bodordū
3 Nepur Christur Endurle
yst mig/fra Diofulsins Ma
gt/vnder huoria allt Mañky
ned var Nerleked/og med Sy
ndareñar Nleckium bunded.

Huad kom Herranum Christo til
þess/ad hañ skyllde lijda Pijnu
og Dauda piña vegna?

Þar til kom honum sa stoo
re og oseigianlege Kiærleike/
s̄ hñ hafde til mijn/ og alls
Mañkynsins.

Huar fyrer er Christur fyr
er þig daeñ?

1 Vppa þad/ eg skyllde ve
ra hans eigenleg Eign/ og
þiona honum j Heilagleika ꝛ
Riettlæte.
2 Vppa þad eg skyllde epter
þetta

þetta Lijf/ med honum lifa z
rijkia/ vm alla Eilijfd.

Huad giørde og adhafdest Herr
añ Christur/ epter þad hñ var
dauden og Greptradur?

1 Stie hañ nidur til Helvijt
is/ ad skielfa Dioflana/ og
ad sijna þeim þad/ ad hñ med
sijnum Dauda/ hefde þeirra
Magt nidur broted/ og sund
ur molad Hoggormsins Hof
ud.

2 Reys hañ vpp fra Daud
um/ a þeim þridia Deige/ so
sem eirn Sigurvinare Daud
ans og Diofulsins.

3 Stie hñ vpp til Himens/
med mykelle Dyrd z Vellde/
fiørutiju Døgum epter sijna
Vpprisu.

Huar er Christur nu?

Hañ situr nu til Guds hægre Handar/ og hepur jafna Magt z Dyrd med Gude Fødur z Heilogum Anda/ bæde a Himne og Jordu,

Hær mun Christur aptur koma?

Hañ mun aptur koma/ a þañ sidasta Dag Domsins/ og þa munum vier bersynelega sia hañ komanda j Skyunum/ med Fylgd sinna heilagra Eingla og mykelle Dyrd og Vegsemd.

Huad mun Christur giøra z ad hapast j sine Tilkomu til Dôsins?

Hañ mun þa setia sig a siñ Velldisstool/ z riettelega dæma allar Mañeskiur/ Jaa/ huørn eirn epter sijnū verkū.

Huør

Hvørnenn hliodar su þridia Hø̈k udgrein þinar Christelegrar Twarjatningar?

Eg trwe a Heilagann Anda/og ad sie ein heilög Almenneleg Christeleg Kyrkia/Samneyte Heilagra/Fyrergiefning Syndanna/Holldsins Vpprisa/og epter þetta Lijf eilijft Lijf.

Huad hefur heilagur Ande þier til gooda giört?

Nu hefur helgad mig z leidt til riettrar Þeckingar Guds mijns Skapara z Frelsara.

Huad giører hañ eñ nu þier
Daglega til gooda?

1 Kallar hañ mig og bijdur alvarlega/ad eg skule koma til Guds mijns DRottins og Herra.

2 Upplyser hañ mig med sijnum Gaafum/ z vidhelldur mier j sañre Trw.

3 Veiter hañ mier og giefur asamt ollum Rietchristnum Monnum/ Syndaña Fyrergiefning/ z giører off ad Guds Børnum.

Fyrer huad Medal giører H. Ande soddann?

Hañ giører þad fyrer þad heilaga Evangelium/ z Guds Orda Heyrn.

Kuñum, vier ecke ad verda Guds
Børn

Børn hyrer vtan styrk og Hia lp. heilags Anda?

Ney øngvanfeigen/ huiad af vorum eigen Kraptte z skil ninge/ ha kunnum vier ecke ad trwa a Gud edur til hans ad koma.

Hvørnen kiemur pad til?

Pad kiemur suo til/ ad vor Skilningur er Formyrkuad ur ordin sijdan Adams Fall/ par med er vor Vilie/ huert a mote. Guds Vilia/ Ja/ var- erum af Natturune til so vey ker og vanmattuger/ ad vier kunnum ap oss sialfum til/ eck ert gott ad peinkia/ auk helld ur ad giora edur framkuama

Hvad eigum vier ha hier a mo te til Rads ad taka?

 Yar

Vær ſkulum bidia alvarle ga/ ad ſa goode Heilage An de/ vilie virdaſt til ad ſtyrkia vora veyka Natturu/med ſin ne Naad/og giora oſſ ſkappel lega til allra goodra Verka.

Huad gott mun heilagur Ande giøra oſſ'a þañ ſijdaſta Dag?

Hañ mun vppvekia oſſ af Dauda/og gleþa oſſ aptur vo ra Lune/ſem j Jørduñe hafa Forrotnad og fortærſt.

Huad mun þa ſkie epter þad vier erũ af Dauda vpp aptr riſner?

Þad/ ad aller vær bæde æd re og oædre/munum koma fr añ fyrer Guds Doomſtool/ til ad dæmaſt epter vorum Gi grningum.

Huad

Huad mun þa epter Domenn vid oss framkoma?

Þad/ ad þeir goodu og froo mu/ munu jnnleidder verda j Hiñnaríke/ til ad lifa þar j eilijfum Frid/ Glede og Unad arsemd. Enn þar a moo te/ mun þeim Oguđlegu og Jdrunarlausu/ kastad verda j þad Dyked/ sem vellur af Elde og Breñesteine/ ad þeir þar kuelicist vm alla Eilijfd. Nuar fra oss Nadarsamlega vardveite goodur Gud/ j Naf ne sijns Sonar Jesu Christi/ AMEN.

III Partur Catechis mi/ Um Drottenlega Bæn.

Med þui vier høfum hingad til talad vm Truna / þa seig mier mitt Barn / hyKest þu hafa eina sterka og stadfasta Tru til Guds?

Eg hefe hana ad sönu / ad nockru leyte / en þo ongua eigin so sterka og fullkomna sem eg giarnan villde / og mier være ad hafa.

Huad villtu þa gióra / so þu kunn er ad þær eina sterka Tru?

Eg vil bidia Gud daglega þar vm / ad hann vilie auka og efla mijna Tru.

Huør er su allra besta Bæn?

Pad er su Bæn sem Jesus Endurlausnare minn hefur sialfur giørt / þui hun jnnebinder j sier / allt þad sem mier

er

er naudſynlegt/ bæde til Lijfs og Sælar.

I huad marga Parta ſiundur ſkipteſt þeſſe Bæn?

Nun ſkipteſt j þria Parta.

Sa fyrſte er Jnngangur til Bænareñar.

Añar Bæneñ ſialf.

Þridie/ Nidurlag edur Ending Bænariñar.

Huørneñ hliodar Jññganguriñ?

Nañ hliodar ſuo.

Fader vor/ þu ſem ert a Himnum.

Huar fyrer vill Gud/ ad vier ſkulum kalla ſig vorn Fødur?

Vppa þad/ ad hñ þar med tilleide off og locke/ ad bidia ſig þeſſ diarflegar/ z ad trua

þui

þui ſtadfaſtlega/ ad hañ ſie vor riettur FAder/ eñ vier ha nø elſkuleg Børn/ aþ huoriñ hañ vill ætýd aakalladur z til bedeñ verda.

Huar aþ veitſtu þad/ ad Gud er þiñ FADer?

1 Veit eg þad þar af/ ad hañ heþur ſkapad mig/og gie fed mier alla mijna Lime og Lidamot.

2 Ad hañ hefur Endurfæ dt mig i Skijrneñe/og giort mig ad ſijnu Barne,

3 Ad hañ hefur vidhallded mier z verndad mig i fra Mo durlijþe/ z allt til þeſſa tijma.

Huar þyrer ſeigium vær/ P V Sem Ert A HImnum?

1 Vppa þad/ Vier ſkuluñ ſæ

ſæ

ta og vidurkienna/ nær w hellst vier bidium/ ad þesse vor FA der er ecke eirn Jardneskur/ helldur eirn Himneskur F Ad er og Herra.

2 Vppa þad/ ad vær skulū hugleida/ ad hañ er Mattugur til ad giøra alla Hlute bæde a Himne og Jørdu/ langt fram̄ yfer þad sem vier kunnum ad bidia edur skilia.

Huad margar Bæner heþur Drottenleg Bæn jñe ad hallda?

Nun hefur sio Bæner jnne ad hallda/ J huørium Bæn um vier bidium Gud.

1 Ad hañ vilie giefa oss allt þad sem gott er.

2 Ad hañ vilie apvenda fra oss

oss ollu þui enu vonda.

Huørnenn hlioðar su þyrsta Bænenn?

Helgest þitt Nafn.

Huað a hier að skiliast þyrer Guds Nafn?

Þar fyrer skilst Guds Ord og Æra/ og allt annað/ sem kient og predikad verdur/ vm hanns Vilia og Velgiørninga

Huørnenn verdur Guds Nafn helgað?

J tuøpalldann Mäta.

1 Þa Guds Ord er kient vor a medal/ hreint klart og O meingað.

2 Þegar vier høgum og heg dum vorum Lifnade og Fr ammferde þar epter/ Enn þeg ar vier giørum þetta ecke/ þa van-

vanhelgum vier þar þuert a mote Guds Nafn.

Hvørnenn hliodar øñur Bænin?

Tilkome þitt Rijke.

Hvad a hier ad skilliast þyrer þetta Rijke?

Þar fyrer a ad skilliast/ Gudds Magtar og Nadar Rijke j þessu Lijfe/ eirneñ hans Dyrdar Rijke j ødru Lijfe.

Hvørs bidium vær j þessare Bæn.

Vær bidium/ ad Gud Drottiñ sa sem rædur og stiornar øllum Hlutum/ vilie hindra z hamla Diøfulsins Vallde z Sulkum/ Eñ þar a mote sn wa til vor sine Nad j Jesu Christo/ suo hans Fridur og Riett

Riettlæte/ meige exlast vor a
medal/ og vier mættum þar
yfer gledia oss j Heilögum
Anda/ þar til vier faum enn
stærre Glede niotande ad ver
da j Rijke Dyrdarenar sijdar
meir.

Huørnen kan þetta ad ske?

Pad skiedur þa Gud vard
veiter og vid Magt helldur
hia oss/ sijnu heilaga Orde/ z
stiornar þar med Sinne z Hia
rta vorra Yferbodara/ til ad
afvenda þui jlla/ en frampyl
gia þui enu gooda.

Huørien hlioodar su þridia
Bænen j Fader vor.

Verde þin Vilie/ so a Jordu sem a Himne.

Huad er Guds Vilie/ eda huad er þad sem hañ vtheimter hier af oss?

Guds Vilie er ad vier skulū.

1 Fordast þad vonda/ sem hñ hefur bañad og fyrerbod ed j sijnu Orde.

2 Ad vier skulum giora þad gooda/ sem hañ hefur boded oss/ suo ad vier mættum verda Saaluhólpner/ og verduger þess/ ad geta giort hans Vil ia sijdar meir j Himnarijke.

Huøreer eru þeir Hluter/ sem hin dra oss fra þui/ ad vier giætum ecke alltjafnt giørt epter Guds Vilia?

Þad eru vorer andleger O viner/ sem er.

1 DJøfullen/ sem Dag og Noott

Noott mſkundar ad ſuſ̃kia og þordiarfa oſſ.
2 Heimur þeſſe/ og Heims ins Børn/ ſem med ſijnum vondum Epterdæmum villa leida oſſ afvega fra Gude.
3 Vort eiged Holld og Blod/ ſem jduglega vill koma oſſ til þeſſ vonda.

Hvørs bidium vier j þeſſare þridiu Bæn?

Vier bidium ad Gud vilie ſenda oſſ ſijna Nnad.
1 Til ad forðaſt þad vonda hvar med hans Nafn kañ ad vanhelgaſt.
2 Til ad giøra þad gooda ſem hans Nafne maa vera til Æru og Virdingar.

Hvørn

Huørnen̄ hlioodar ſu bion
da Bænen̄?

Giefz oſs j Dag vo
rt Daglegt Braud.

Huad a'liter ad ſkiliaſt byrer Daglegt Braud?

Þar byrer ſkilſt allt þad ſ̄ oſſ er naudſynlegt til þeſſa Lijfs Vpphelldis.

Huar byrer ſeigium vier ſuo/ GJefz OSs/ En̄ ecke. GJEF MJER?

Þad ſeigium vier/ vppa þ/ ad vier minnū oſſ ſialfa þar vm/ ad þad er ecke noog/ ad vier bidium byrer ſialþum oſſ/ helldur byriar oſſ og ſo ad bid ia byrer ødrum wt j bra/ og ſierdeilis fyrer voru Yfervall

de

de/edur þeim sem lijda Skort a Sijnu Braude og Lijkamlegre Næring.

Huar þyrer seigium vier/GI Ef OSs I DAG?

Vppa þad/ad vier sleum a minter/ þar vm.

1 Ad bidia Daglega vm vora Lijfs Biørg og Næring.

2 Ad bera ecke ofmykla Ahyggiu fyrer Morgundeigenum/ eins og Heidingiar giøra/med þui vier hofum eirn milldan z Giæskuryckan fodur a Himnum/ sem ber sialfur Vmhyggiu fyrer oss.

Giefur Gud nockud alleinasta þeim goodu og froomu þad Daglega Braud?

Gud

Gud er so milldur og Giæskurstkur Herra/ ad hañ giefur og so vondum Moñū dag legt Braud/med þui þier eru hans Handaverk/þo þeir bid te hañ þar ecke vm.

Hvar fyrer bidium vier þa Gud þar vm?

1 Bidium vier hañ þar vm oppa þad/vier mættum læra ad vita/ad ecke þautum vær vort Daglegt Braud/ af sialfs vors eigen Kanleik/ Fyrer sioon og Ervidismunum/ helldur af Guds Nad ꝫ Blessan.

2 Bidium vier þar vm/ oppa þad/ad vier mættum læra ad medtaka vort Braud af Guds Hende med Þack

F læte

lætt/ huad vonder Menn ecke giøra.

Hueꝛneſt hlioodar ſu ſiiꝺ ta Bænenñ?

Fyrergiefz oſs vorar Skullder/ ſo ſem vier fyrergiefum voꝛu Sk ullldu nautum.

Huad a hier ad ſkiliaſt pyrer þet ta Ordkorned SKVlld?

Þar fyrer eiga ad ſkiliaſt allar Synder/ bæde þar ſem vier høfum erfꞇ epter vora fyrſtu Forelldra/ ſem og hin ar/ er vier høfum ſialfer dry gt og framed/ vm alla vora Lijfdaga.

kann

Kañ Gud ecke ad synia oss þessar ar vorrar Bænar med riettu?

Visselega kañ hañ þad ad giora/ þuiad vegna vorra sto rra og margfallora Synda erum vier ecke verduger/ ad vi er/ skylldum fa þad sem vier hañ vm bidium.

Hvørnen̄ kuñum vier fa ad þær þad?

Vier fæaum þad/ ef vær bid tum/ ad Gud vilie fyrergiefa oss vorar Synder/ af skiære Nad/ fyrer Forþienustu hʃs Sonar Jesu Christi.

Huad befalar Gud ad vier skul um giøra hier a moot?

Hañ befalar ad vier skulum og so ƿyrergiefa vorum Næ

 unga

unga/allt pad sem hañ hefur oss a mote broted.

Huørnen hliodar su siøtta Bæn?

Leid oss ecke j freistne.

Huørier eru þeir sem freista Mañeskiuñar?

1 Fyrst er Gud sialfur sem freistar Mañeskiuñar heñe til Gagns og gooda.

2 Añar er Diofulliñ/ sem freistar Mañsins/ honum til Fordiorfunar.

Huar med freistar Gud Mañsins?

Nañ freistar hans med all ra Handa Krosse og Motga nge/ til ad reyna huert Meñ erner vilia hallda sier fast vid hann.

Huar

Huar med freistar Diøfullen Manninn?

Hañ freistar hans med ad Kilianlegum Syndum z Lost um/ vppa pad hañ giete peist hañ/ añadhuert j Vantrw edur Efaseme/ edur og suo j Vggalepse/ og Orvænting/ vm Guds Nad og Myskun seme.

Huad brwkar Diøfullen til ad freista Mañsins med?

Hañ brwkar har til.

1 Verolldena z vondar mañ eskiur/ sem med sijnum jllum Epterdæmum/ tilteigia oss z locka/ ad giora allra Handa Synder og Leste.

2 Vort eiged Holld og Blod huors vonda Girnd og Nat

 turu

turu/ Dioffulleñ pecker næſta vel/ og kañ pess vegna artug lega ad brwka pad huørteg gia til vorrar Fordiorfunar.

Huar vm bidium vier pá j peſſare SJøttu BÆn?

1 Ad ſa goode Gud vilie hin dra Dioffuleñ/ Heimeñ/ z vort eiged Holld/ ſo vier aþ peſſum vorum Ovinum/ verdum ecke yferfallner/ nie hropum j Vantrw/ Drvœnting edur adrar Storſynder og Leſte.

2 Ad vier mættum(po vier verdum preiſtader af ollu peſſu) fa z gieta yfervuñed peſſa vora Ovine/ og hallded Sig renum/ fyrer Jeſum Chriſtū vorn Drottiñ og Herra.

huør-

Huørnen̄ er su siøunda Bæn
ið hlioodande?

Frelsa oss fra Jllu.

Huad skilst pyrer þetta Ord-
korned JLLV?

Þar fyrer skilst.

1 Allar Synder og Lester/ huøria vier eigum ad plyia z fordast/ med þui þær eru Ord sok og Efne til alls þess jlla j Verolldune.

2 Siukdomar og Landplaag ur/ huøriar vier joudlega for þienum/ med vorum skæmum Syndum.

3 Allkonar Skade sem oss kan̄ til ad falla/ vppa Gotz og Audæfe.

4 Diofulleñ/ sem med riettu mæ kallast sa hiñ Vonde og jlle/ med þui hñ kiemur mañi eskiuste til alls vonds og jlls Athæpis/ og stundar ætijd ept er heñar Fordiœrfun/ sierdeil a Daudastundeñe.

Hvørs bidium vier þa j þess are Bæn?

Vier bidium.

1 Ad sa goode Gud vilie ver nda oss og vardveita/ fra ollu þui sem oss kañ ad skada vp pa Lijkama og Saal/ Eitneñ vppa Gotz og Æru/ og añad þui vm lijkt.

2 Ad Gud vilie bevara oss/ fra þeim jlla Dvin/ a vorum sijdasta Tijma/ og giepa oss

glede

Gledelega Burtfør/ pra þessi uin auma Heime/ jñ j þad ei liþa Lijf.

Hvorneñ er Niðurlag Bæn-arennar hliodande?

Þuiad þitt er Rijked/ Mættureñ og Dyrdeñ/ ad eilijfu/ Amen.

Hvad lærum vier af þessu Niðurlage Drottiñlegrar Bænar?

Vier lærum þad.

1. Hvorneñ vier eigum ad bidia Gud/ til ad Bænheyra oss.

2. Hvorneñ vier kuñum ad vera visser þar vppa/ ad hañ bæde vilie og kuñe/ Bænheyra oss pa vier til hans kollum.

Huar byrer seigium vier/ PVI
ad PJtt ER RJjKid?

Vppa þad/ Vier þar med jatum og Vidurkiennum/ Ad Gud sem er eirn Kongur og Herra yfer allre Veralldar Krynglunē/ er ꝛ so vor Kongur og vor Herra/ ꝛ ad vier þess vegna/ reidum oss þar stad fastlega vppa/ ad hn̄ vilie oss sem adra sijna fatæka Vnder sata Varnheyra ꝛ forsuara.

Huar byrer seigium vier PVJ
Ad PJin ER MAGTin?

Pad seigium vier vppa þad/ ad vier j. Livose jatum/ ad Gud sie eirn Sterkur og Volldugur Herra til ad Hialpa oss j allre vorre

aligg

aliggiende Naudsyn/ og for
suara oss a mote ollum vorum
Ouinum.

Huar fyrer seigium vier/ Þui
Ad Þyn ER DYRDEN:

Vppa þad vier jatium og
vidurkieñum/ ad ecke oss/ hell
dur Gude alleina/ Tilheyre
Dyrdeñ z Vegsemdeñ/ huor
ad giefur oss alla gooda Hlu
te/ og ad vier þar fyrer dyrkũ
og vegsomum tilbærelega ha
ns allra heilagasta Nafn.

Huar fyrer seigium vier/
AD EJLJFV?

Þetta Ordkorn seggium vi
er til Bæna vorra/ vppa þad
vier medkeñum/ Ad Guds
Rijke og Magt/ er ecke sem

ἀñara Konga forgeingeleg/
helldur eilijf og oendanleg.

Huad merker/AMEN?

Pad merker suo myked sem
Ja/ Ja/ pad skal visselega
skie?

Huar fyrer endum vier allar vor
ar Bæner med pessu Orde?

Vppa pad vier æmisium
oss sialpa þar vm/ ad vier skul
um vera sullvisser j voru Hi
erta/ ad vor Bæn er Gude
packnæmeleg/ og af honum
heyrd/ so framt vier afiars ri
ettelega bidium/ og pad sẽ vi
er vmbidium/ ma vera Gude
til Dyrdar/ eñ oss Mõñunum
til Saluhialpar.

Part

IV Partur Catechismi/ Vm Skijrnarefiar Sacramente.

Huar pyrer verdur oss Christnum Mønnum j Skyrnenne Mapn giefed?

1. Vppa þad/ ad vier skulli hugleida/og lata oss jafnan aminnta vera/ vm þann Sattmala z Samband/sem Gud hefur vid oss giørt/og vier vid hann j Skijrnar Sacramentenu.

2 Ad vier skulum wt af þessu vorum Nafnum vera fullviss er þar vppa/ ad vor Nøfn sieu jnnskrifud a Lijfsbookena.

Huad er Skyrnenn?

Skijrnenn er ecke einsamallt

Vatn/ heilldur er hun Naad arestar og Lijfsins Vatn/ og Endurfædingarlaug j H. Anda/ j huorre Gud hreinsar oss af ollum vorum Syndum/ z giører oss ad sijnū elsku legum Børnum.]

J hvørs Nafne ertu skijrdur?

Jeg er skijrdur j Nafne þeirrar heilogu og Haloflegu Þrenningar/ sem er.

Guds Fødurs/Sonar og Heilags Anda.

Huad hefur GVD Fader lofad þier z þheited j Skijrnenne?

ÞAD/ Ad hann vilie vera mier naadugur Fader/ sem ec keville tilreikna mier mijnar Synd-

Synder/ hellour yyrergiefa mier þær Nadarsamlega/ fyrer síns Sonar Jesu Christi Forþienustu.

Hvöriu hefur GUDS Sonur Jesus Christus/ heited hier og lofad j Skyrnene?

Hañ hefur heited mier þui ad hañ vilie vera miñ Frelsare/ og fyrer sitt Blood hreinsa mig af mijnum Syndum z utvega m'er Nad z Vingan hia sijnum Himneska Fodur.

Hvad hefur Heilagur Andi hier heited og lofad?

Hañ hefur lofad mier þui/ ad hañ vilie vera miñ Himneskur Læremeistare/ Leidarvijser og Huggare j allskonar Krosse og Motgange.

Hvøriu hefur þu nu hier a moot lofad og heited Gude j þin ne Skyrn?

Eg hefe lofad þui/ edur og so mijn Gudfrøgin fyrer mig

1 Ad eg vilie trwa a þañ sa sña eilijfa Gud/ og þeckia hañ fyrer miñ Fodur og Drottiñ.

2 Ad eg vilie hegda z skicka Lifnade mijnum og Framferde epter hans Orde og Bodordum.

3 Ad eg vilie afneyta Diofflenum/ og ollum hans Verkum/ og af fremsta Megne ßlya og fordast Synder z Skape/ hvar til Gud giefe mier sijna Naad j Jesu Nafne.

Hvørt Gagn z Nytseme hefur þu af Skyrnenẽ?

Myked Gagn hefe eg aþ henne. ÞVi.

1 Verkar hun med mier Syndaña Fyrergiefning/ giører mig ad Guds Barne/ og Erþingia eilijfs Lijfs.

2 Frelsar hun mig þra Dioþlenum/ og þeim eilijfa Dauda og Fordæmingu.

3 Giefur hun mier þad eilijfa Lijf/ so framt sem eg stad fastlega trwe Guds Orde/ z hans Fyrerheitum.

Huørneñ hlioda þa Guds Fyrerheit?

Þaug hlioda so. Marc. 16. Ad huør sem trwer og verdur skijrdur/ hñ skule

le holpeñ verda/ og hu
ør sem ecke trwer/ hñ sk
ule fordæmast/ Mar. 16.

Huørneñ kañ Vatned ad krapta
edur verka so veglega Hluti?

Vatned kañ ad sonnu ap
sialfu sier til/ og sÿnum eigiñ
Krapte. þess ecke ad orka.

Huør verkar þad þa og giører?

1 Vppa Guds sijdu/ verkar
þad hans heilaga Ord/ sem
er med og hia Vatnenu.

2 Vppa vora sijdu/ verkar
þad Trweñ/ sem stadfastlega
trwer þui/ ad Guds Ord/ sie
so kroptugt fÿrer Vatned.

Huad er Vatned þyrer, vtan
Guds Ord?

þad

Þad er þa eingeñ Skÿrn/ helldur slieft og einfallt Vatn/ s vel kañ ad hreinsa mañ eñ af wtvortis Saurugleika/ Eñ onguañeigeñ ad afþuo hans jñvortis Synder.

Huørneñ verdur þa Vatned ad eirnre Skÿrn?

Þad verdur og skiedur fyrer Guds kroptuga Ord/ þuiad þegar Guds Ord samlagast Vatnenu/ þa verdur þad Skÿrn/ Jtt/ nꝍdarfullt Lijfsins Vatn/ og Endurgietningar laug j heilogum Anda.

Huad merker þad/ þegar vier verdum a þeñañ hatt skÿrder?

Þad merker ecke lijteñ edur Hiegomlegañ Hlut/ helldur nockud ædra og vickugra/ sem

er

er/ad sa gamle Adam/ skal j
oss Daglega Dreckiast og de
ydast.

Huad er sa gamle Adam?

Hañ er vor fordiørsud Nat
tura og Holldlegar Syrnder
huøriar j mote Saluñe strij
da/ og vier erbt hoþum epter
vorn fyrsta Fødur Adam.

Huørnen eigũ vier oss ad haga og
hegda vid þañ gamla Adam/ ed
ur riettara ad seigla/vid þess
ar vorar gamlar Synder?

Vier eigum ad deyda þær
og nidurtroda vnder vorum
Footum.

Huar med kuñum vier þad
ad giøra?

Med Daglegre Jdron og
Yfferboot/ z j þañ Mata/ad
vier

vier Kroſſfeſtum z holldum j
Taume/ voru eigen Hollde z
ſpilltre Natturu/ Hier til hey
rer Sparſamlegt og Gudlegt
Lijferne/ oppa þad vorar jllar
Gyrnder og Lyſtingar fæe
ecke framgang.

Huad ſkilſt hier fyrer eina nya
Mañeſkiu?

Þar fyrer a ad ſkiliaſt ſodd
an ein Mañeſkia/ ſem epter
Skijrn ſijna z Endurfæding
lifer j Rietlæte og Heilaglei
ka fyrer Gude/ huad j Ritnin
guñe kallaſt ſu andlega Upp
riſa.

Huad a ad koma einum Chriſtn
um Mañe til þeſſ/ ad ſtunda
epter þuilijkre andleg
re Vppriſu?

þar

Þar til a honum ad koma Daude og Vpprisa vors Frelsara Jesu Christi/ þuiad mz Christo erum vier fyrer Skijrnena andlega dæner/ med Christo eigum vier og so andlega vpp ad rijsa/ til eins nyss Lijfernis.

Huar til Gud virdest ad giefa oss sijna Nꝏd/ vegna sijns Sonar Jesu Christi/
A M E N.

V Partur Catechismi/ Vm Sacramentum Alltaresins.

Huad er Alltaresins Sacramentum?

Þad er sannarlegt Hollð og Blood

Blood vors Herra Jesu Chr isti/ vnder Braude og Vijne/ aþ honum sialfum jnsett/ oss Christnum Monum ad eta z drecka.

Huad jnebindur þetta heilaga Sacramentum j sier?

Pad jnelykur j sier/ pyrst Jardneska/ þar næst Himnesk ka Hlute.

Hueriér eru þeir Jardnesku Hluterner?

Pad er Brauded z Vijned.

En hueriér eru þeir Himnesku?

Pad er Hollded og Blooded Herrans Christi.

Huad medtekur þu j þessu Sacramente?

Jeg medtek þar ecke allein asta þad blessada Braud og

Vijn/ hilldur z einnenn saňar legt Holld og Blood Herrans Christi.

Huar af veitstu þetta?

Eg veit þad af Christi eigin Ordum/ sem so hlioda.

Taked og eted/ þad er minn Lijkame/ Item/ Drecked/ þad er mitt BLOOD.

Huad medtaka þeir Ogudlegu og Overdugu j Alltarisins Sacramente?

Þeir medtaka so vel sem þr Gudhrædde saňarlegt Holld og Blood/ vors Herra Jesu Christi/ enn þo ønguaňeigin sier til Gagns edur Nytsemd ar

ar/ helldur til Fordiorfunar/ og eilijfrar Fyrerdæmingar/ med þui þeir ganga ecke til Guds Bords/ med Jdrande z trwudu Hiarta/ nie helldur med godum Asetninge/ til ad betrum bæta sitt Syndsamle gt Lijferne og Frãmferde.

Hvørt Gagn hafa þeir Gudhræd du af Nautn og Brwkun þe ssa Sacramentis?

Stort gagn og Nytseme hafa þeir þar af/ þui þar af fa þeir og ödlast.

r Syndañа Fyrergiefning þar þeir trwa stadfastlega/ þessum Jesu Christi Ordũ.

Þad er miñ Lijkame/ sem fyrer ydur verdur

giefenn/ Item/ þad er mitt Blood/ sem þyr er ydur wthelleft/ til þyrergiefningar Syn DANNA.

2 Veiteft þeim hier fyrer eitt andlegt Lijf/ sem er jnnefa led j þui/ ad sialfur Gud byr j þeim med sijne Nad/og verk ar med þeim goodar og Gud rækelegar Hræringar/ fyrer Krapt Holldsins og Blodsins Christi.

3 Hafa þeir þad Gagn af þessu Sacramente/ ad þeir fa og odlaft eilijft Lijf/ og Sæluhialp/ huoria Gud vill

vill giefa øllum þeim/ sem verduglega medtaka hans Sonar Lÿkama og Blood.

Huørnenn eigum vier riettelega ad þæra oss þesse Ord j nÿt/ ÞAD ER MINN LIKAME/ ÞAD ER Mitt Blod?

Þad a ad skie fyrer rietta og sanna Trw/ þui huør hann trwer stadfastlega j sÿnu Hiarta/ ad Christi Lÿkame sie sinna vegna j Daudann giefenn/ og hans Blood sie slïtt vegna wthellt/ sa hinn same fær visselega syndanna Fyrergiefning.

Huørnenn a Madur ad tilbwa sig riettelega til þessa Sacramentis?

J tuøfalldann Mata a þad ad skie.

1 Nid ytra vppa Lijkamlega Wijsu og Mæta.
2 Nid jnra vppa andlega vijsu og Mæta.

Hvørnenn a Madur þa wtvortis ad tilreida sig og bwa?

Fyrst a þad ad skie med goodre Hofseme j Mat z Dryck. Þar næst med skickanlegum z sæmelegum Klædaburde.

J þridia lage/ med Audmykt j allre skickun og hegdan.

Huar til þienar soddan wtvortis Tilbwningur?

Nam þienar oss þar til.

1 Ad vier fyrer Hoofseme Matar og Dryckiar/ oppvekium j oss eitt andlegt Hungur og Þosta/ epter þeirre Nimm esku Fædunne/ og ad vor Hiør-

eu

tu mættu verda þess skickanle
gre og henlugre til Bænareñ
ar z astarar Guds Dyrkūar.
2 Ad vier fyrer skickanlega
og sæmelega Klædadrackt/
minū oss sialþer þar a/ad vor
Hiorlu sieu skrÿdd og prÿdd/
med eirnre lifande Trw/ og
ødrum Christelegū Dygdū.
3 Ad vier med riettre Aud
mykt/ j allre vorre Hegdun/
giefum ødrum gott Epterdæ
me af oss/ og giorum oss þar
med Gude þacknæmelega/
huor ed stendur j giegn þeim
Dramblætu/ eñ þm lÿtelætu
giefur hañ Nād.

Kañ nockud þesse Lykamlege Til
bwningur/ ad giora oss verdnga
G iij tik

ga til ad medtaka Christi Lykama og Blood?

Nei/ ongvanveigen/ helldur ervar hann ad sønu/ og vppte ndrar j oss nockra Gudrækne/ en samt verdum vier po ecke par med fyrer Gude rietttelega verduger til ad medtaka pessa Himneisku Fædúna.

Hvad giører oss pa verduga par til?

Pad giører sa andlege og jnre Tilbwningurenn.

Hvørnenn skiedur hann?

Hann skiedur pyrer sanna og alvarlega Idran og Frahva rf Syndanna.

Hvad wtheimtest af oss par til ad vier giørum sanna Idran.

1 Angur og Tregie/ ad vier graat

grætum vorar Synder/ og skeum hrædder fyrer Guds strænga Dome/ og hans Reide.
2 Neyrer þar til ein lifande Trw/ sem trwer þui stadfastlega/ ad Gud vilie af sijne naad þyrergiefa oss vorar Synder/ fyrer Forþienustu sijns Son ar Jesu Christi.
3 Stadfastur og alvarlegur Asetningur/ til þss ad fordast þad vonda/ eñ giora þad good af fremsta megne z mætte.

Liggur þar so stor Magt a/ ad Meñ tilbwe sig vel/ adur eñ þeir ganga til Guds Bords?

O Ja/ vissulega/ liggur þar myked a.
J þui gāla Testamentenu v*
 fyrer

þyrerboded vnder Lijfs strapp ad eingen skyllde eta ap Paas kalambenu/ vtan sa sem hef de adur fyrre vel vnderbwed sig þar til j heila þioora Da ga/ Quad mykłu framar ber þa einum Christnum Manne ad bwa sig til þessa Himneska Giestabodsins/ j huoriu hann vill Hluttakare verda Jesu Christi Likamans og Bloods.

Huørnenn kanntu ad bevijsa þad/ ap Ordum Postulans Pauls/ ad þesse Tilbuningur sie Naudsynlegur?

Hann talar suo j Pistlenum til Corintheos 11, Cap.

Huør Madur profe sialfann sig/ og ete so af þessu Braude og

og drecke af þessum Kalek/ þui huør hañ etur og dreckur þar af overdugur/ sa etur og dreckur sialfum sier Doom/ j þui hañ giører ecke Greinarmun a Drottins Lijkama.
Þad er ad skilia/ hañ giører ønguañ mismun a millum þessarar Himneſku Fæduñar/ ꝫ añara Almeñelegra Rietta.

Huad meinar Postuleñ Pall þar med/ þar hañ seiger/ AD Huør Madr Skule PRØFa SJ ALFañ SIG?

Hañ vill hier med Amint hafa huørn og eirn Christiñ Mañ/ ad hañ skule ransaka sitt eiged Hiarta þar vm.
8. Huørt hañ hafe ængur ꝫ

Trega fyrer sijnar Synder.
2 Huørt han trwe þui stad fastlega/ ad Gud vilie vera sier Nadugur/ vegna sijns so nar Jesu Christi.
3 Huørt han hafe goodan Asetning til ad þiona Gude/ og ad fyrergiefa sijnum Naunga hans Misgiørder.

Huørnen attu ad haga þier og skicka/ og huad byriar þier ad giøra þa þu villt ganga til Guds Bords?

1 Jeg vil jata og vidurkienna mijnar Synder/ fyrer mijnum Himneska Fødur/ og bidia han audmiuklega fyrergiefningar a þeim.
2 Vil eg hugga mig vid hans

ns Sonar Jesu Christi Pi
nu og Dauda/ og trwa þui
stadfastlega/ ad Gud vilie fyr
er hans skulld vera mier aum
um Syndara Nadugur.

3. Eg vil einsetia mier/ ad
bæta og betra min̄ Syndsam
legañ Lifnad og Framferde
og fyrergiefa mijnum Naun
ga allt þad sem hn̄ hefur mi
er a mote giort.

Huad attu ad trwa/ þegar þu vi
llt ganga til Guds Bords?

Jeg vil trwa þui.

1. Ad Herrans Christi Lijk
ame og Blood giefest mier vis
selega/ j med og vnder Brau
de og Vijne.

2. Ad Christi Lijkame sie gie

 peinr.

pen wt pyrer mig og mijnar Synder/ j þan forsmæanarle gasta Krossens Dauda.

Huar til villtu ganga til Guds Bords?

1 Til þess/ ad eg miñest a mjñ ns Frelsara Pijnu og Dauda og þacke honum fyrer hans ovmrædelegu Elsku/ sem hñ hapde til mjn/ j þui hañ vill de verda Forlijkunar Oppur fyrer mijnar Synder.

2 Vppa þad/ eg meige hon: um ijfsypast æ meir og meir/ og fai ad smacka hans oseig ianlegast Sætleika/ og mykla Elsku sem hañ veiter enter aumum Syndara.

3 Vppa þad/ eg meige þar: med

mz ſtyrkiaſt j miñe veykre tru
og vera fullviſſvm Fyrergiep
ning miña Synda.

Huad byriar þier ad giøra ept
er þad þu hefur vered til
Guds Bords?

1 Byriar mier ad yfervega
þa ſtooru Naad/ ſem Gud hef
ur veitt mier/ j þui ad eg hefe
matt vera verdugur til þeſſ/
ad vera Gieſtur vid Hans
Bord.

2. Ber mier audmiuklega ad
þacka miñum Herra fyrer
þeſſa ſijna ſomu Naad/ z bidia
ad hañ vilie lata mig fiña z
formerkia Krapt ſijns heilag
aſta Lijkama og Bloods j mijn
nu Hiarta.

G vij Ber

3 Ver mier ad taka mig vel j vakt/ so eg vellie mier ecke aptur og kuole mig j mijnum fyrre Syndum/ med þui eg hefe forlijkad mig/ vppa nytt vid Gud/ og lofad honum Boot og Betrun.

Gud giefe mier sijna Naad so ad eg giete endt þetta mitt Heit/ og afstundad hiedan j fra sama Gudrækne.

DRottin heyre mijna bæn og late mitt akall til sijn koma/ J Jesu Nafne/ AMEN.

Epterfylgia
Nockrar Mgiætar og Naudsynlegar Bæner.

Ut af Bodordunum og ødr um Catechismi Pørtum pyrer Vngdomenn.

Fyrsta Bæn.
Ut af Bodordunum.

JEG paka pier pu Mysk unsamaste goode Gud/ og Gixskurgke Fader/ þ pad pu hepur giepid oss pynum Villuuapande Mañeskium/ pitt Heilaga Løgmaal/ad pad skyllde vera Lampe Foota vorra/ z lios a vorum Vegum/ og suo sem eirn Mæleþraadur/ epter huørium vt er kunum ad rietta vort Lyp og Framþerde.

Jeg paka pier Herra Jesu Christe/miñ Frelsare/pyrer pad/ pu

þu hefur med þynum Heilaga Af-Lifnade/ Fullnæge giørt minna vegna/ Guds stranga Løgmale/ og þar med stillt hans brennande Reide/ yfer þad eg skyllde ecke ey-enlega brenna og kueliast/ j þeim sarheita Kualanna Ellde/ Helvijk-ra Pijsla.

Jeg þacka þier og einnenn/ þu goode heilage Ande/ minn Huggare ad þu hefur lated uppskrifad ve-rda þad heilaga Løgmal/ j þynu Orde/ uppa þad/ ad þad skyllde mier alldrei ur Minne falla/ Virdstu nu einnenn ad jnnskrifa þad sama j Book mijns Hiarta/ og gief mier þa Nad/ ad eg meige hafa þad kiærara/ og meta þad meira/ enn mørg Þusund Stycke Gulls og Sylfurs/ og haga øllum mynum Lif-nade og Frammferde þar epter/ A M E N.

Auftur Bæn.
Yfer Trwarjatningena.

Lof

LOF Heidur og Þackargiørd/ sie þier min̄ Himneske Fader/ Ad þu hefur skapad mig auma Man̄eskiu epter þin̄e Mynd/ og Naadarsamlega verndad mig og vardveitt/ allt til þessa/ fra øllu vondu.

Lof & þacker sie þier/ min̄ Frelsare/ Ad þu hefr Endurleyst mig auma & fordæmda man̄eskiu/ fra Diøfulsins Magt og eilijfum Dauda/ ecke med Gulle eda Sylfre/ helldur med þijnu dyrmæta & Raudlitada Bloode.

Lof sie þier þu goode Heilage Ande/ ad þu hefur upplyst mig blinda Man̄eskiu/ og giefed mier rietta Þeking a mijnum Gude/ og Frelsara.

Lof sie þier þu heilaga Þreming/ fyrer alla þijna oseigianlega Velgiørninga/ sem þu hefur fra Barndome audsynt mier/ og audsyner en̄ nu Daglega/ af þin̄e myklu Naad & Myskunseme/ Amen.

Vt

JEG þacka þier aꝼ Hiarta/ minn Himneske Fader/ Ad þu heꝼur vnt mier aumre Manneskiu/ so my kellrar Mædar/ ad eg mæ kalla þig minn Fødur/ og vænta mier alls goods aꝼ þier/ so ꝼramt sem eg ꝼramm ber mijnar Bæner j Audmykt og sannre Trw ꝼyrer þig.

Jeg þacka þier minn allra sætaste Endurlausnare/ ad þu heꝼur kient mier þessa Bæn/ med hueRre eg mæ Daglega kalla til mijns Himneska Fødurs/ og bidia hann vm allt þad sem mier er naudsynlegt til Lijꝼs og Sælar.

Jeg þacka þier og einnenn/ þu verduge goode Heilage Ande/ Ad þu heꝼur kient mier þa riettu konst ad bidia/ og giørt mig riett skickanlegann/ til so heilags verks. Jeg bid þig nu enn ꝼramar/ ad þu vilier hialpa mijnum Breyskleika/ med þinne Nad/ suo eg giete ꝼramm kuæm:

kuæmt þetta Gudlega Verk/ med allre Audmykt og Alvøru/ vppa þad eg meige ætyd haba mier ad vænta eins Nadugs Andsuars vppa mijna Bæn/ hia mijnū Him neska Fødur/ Amen.

oj Yfer Skijrnena.

Þu allra Nadugaste Gud og Fader/ Jeg seige hier audmiu kar Hiartans Packer/ þar þyrer/ Ad þu heþur læted mig j. þijnu Nafne skijrdañ verda og loþad/ ad þu villder vera miñ Fader/ sm ecke vill tilreikna mier mijnar Sy nder/ helldur mier þær Nadarsa mlega þyrergieþa/ vegna þijns elskulega Sonar Jesu Christi.

Jeg þacka hier og eirneñ/ miñ Endurlausnare og Frelsare/ Ad þu heþur giørt mig Auma og Synduga Mañeskiu/ þyrer þa hei lögu Skyrn/ ad þijnu Barne/ sem ædur var þo Heideñar Barn/ og heþur loþad/ ad þu villder vera

nnā Frelsare/og aþþuo allar mÿn ar Synder med þÿnu Bloode/ eñ ꝩtvega mier aptur Nꝗd hia þÿn um Himneska Fødur.

Jeg þacka þier þu gode heilage Ande/ þyrer þad/eg er j þÿnu na þne skyrdr ꝛ þu heþr loþad/ ad ve ra mnā Læremeystare og Huggare j allskonar Krosse og Motgange Veit mier þÿna Nꝗd/ad eg meige Hugga mig vid þesse þÿn Nꝗdar Fyrerheit/bæde j Lÿþe ꝛ. Dauda og enda so aptur a mot vid þig/ mÿnar Loþaner/ So ad eg meige halldeñ vera þyrer þitt elskulegt Barn/ og Erþingia Himnarÿkis/ Amen.

v Yfer Sacramentum Alltaresins?

EG seige þier Løþ/ Heidur og Þackargiørd/ Minn Himneske Gud og Herra/ þyrer þad/ ad þu heþur læred tilreida þ mig j þisse Christelegre Kyrkiu/ þeissa vegie

gu

gu Maaltyd/sem ecke er komen vn der sliettre og einfalldre Fædu/ helldr vnder dyrmætu Hollde og Blode þijns elskulega Sonar Je su Christi/ til hvørrar Fædu þu jnbydur øllum jdrande syndurū.

Lof sie þier minn Endurlausn are/ Ad þu hefr mig med so dyru Verde keypt/ og jnnsett þetta heil aga Sacramentum/ vppa þad/ ad þad skyllde vera eitt vist Audkie nningar Merke þinnar oseigianleg rar Elsku til mijn.

Lof sie þier þu gode Heilage Ande/ Ad þu hefur kient mier ad virda mykels þetta heilaga Gie stabod/ Vn þu mier/ ad eg meige sem optast þar til ganga/ og mig riettelega til þess reida/ vppa þad eg meige smacka/ huad sætur og li upur minn Endurlausnare er/ og huad stoor og mykel ad sie hans Elska til mijn/ Amen.

Stutt

Stuttar Bæner yfer þaug tíu Guds Bodord/ og sierhuøria Grein Fræðanna.

I Bæn/ Vt af þui fyrsta Bodorde.

ÞV sanne eilyfe og Almættuge Gud/ Veit mier þa Nad/ ad eg giete so elskad þig & ottast/ ad eg stygge þig alldrei mot þrooanlega med mijnum Syndum/ helldur ad eg meige forlæta mig alleina vp pa þig/ bæde j Lyfe og Dauda.

2 Yfer þ annad Bodorded.

ÞVu sanne eilyfe og Almættuge Gud/ Gief mier þa Nad/ ad eg giete suo elskad þig og ottast/ ad eg huørke formæle/ suerie edur fremie Fiølkynge vid þitt heilaga Nafn/ Ecke liuge edur suijke/ helldur ad eg meige j allskonar Motgange/ þitt Nafn akalla/ og þac

ka

ka þier aþ Hiarta/ fyrer alla þij
na Velgiørninga.

3 Yfer þ þridia Bodord.

Þu ſañe eilijfe og Almattuge Gud/Gief mier þa Naad/ad eg giete ſuo elſkad þig og ottaſt/ ad eg vanhelge ecke þyna Hugldarda ga/mz nockru oſæmelegu Ervide/ edur ødru þui ſem mier er bañad ad giøra/helldr ad eg meige heyra leſa og læra med Føgnude þitt heilaga Ord/og hallda ſo þiñ Hu ylldardag hier j Lijfe/ad eg meige ſijdar meir/þar ad hallda eirn eilij þañ Sabbathsdag/ med þier og øllum Utvølldum j Himnarijke.

4 Yfer þ fiorda Bodord.

Þu ſañe Eilijfe og Almattuge Gud/Giefþ mier þa Naad/ad eg giete ſuo elſkad þig og ottaſt/ad eg foracte huørke mie modge mij na Forelldra/ edur adra þa ſem yfer mig eru bodner/helldr ad eg meige

meige vera þeim áudsueipur og hl ydeñ/ og veita þeim Tilbærelega Hlydne/ j. ǿllu þui sem mier ber/ og af mier riettelega utheimtist.

5 Yfer pad fimta Bodord.

Þu sañe Eilyfe og Almattuge Gud/ gief mier þyna Nad/ ad eg giete suo elskad þig og ottast ad eg giǿre ecke mynum Naunga nockurt Mein edur skada/ helldur ad eg meige stunda til þess ad hjal pa hǿnum j ǿllum aliggiande Na udsynium.

6 Yfer þ siǿtta Bodordid.

Þu sañe Eilyfe og Almattuge Gud/ Gief mier þyna Nad/ ad eg giete so elskad þig og ottast/ ad eg tale huǿrke nie giǿre nockud þ sem otierlegt er/ helldur ad eg mei ge audsyna a mier eitt Skyrlyft og Hreinferdugt Lyferne/ bæde til Orda og giǿrda/ og allra min na Athafna.

yfer

7 Yfer þad siounda Bodord.

Þu ſane Eilyfe og Almattuge Gud/ Giefþ mier þyna Nad/ ad eg giete ſo elſkad þig og ottaſt/ ad eg take ecke edur drage vnder mig med Vallde edur Vielum/ Gotz myns Naunga/ helldur ad eg mei ga ſtyrkia hn̄/ ſo hn̄ hafe allt ſitt Oſkaddad.

8 Yfer þ attunda Bodord.

Þu ſane Eilyfe og Almattuge Gud/ Giefþ mier þyna Nad/ ad eg giete ſo elſkad þig z ottaſt/ ad eg hugrfe Baktale/ Vanvirdte edur Fordiarfe min̄ Naunga j no ᵭru/ helldur ad eg tale og meine gott vm han̄/ og kun̄e ſo til ad b. ra/ ad han̄ meige mißa ſig j no: kru/ af Mañlegum Breyſkleika ad eg þa afſake han̄/ og være allt a betra Veg vyrer hønum.

9 Yfer þad nyunda og tij

vnda

unda Bodord.

Þv ſane Eilyfe og Almattuge Gud/Giep mier þyna Naad/ad eg giete ſuo elſkad þig og ottaſt/ ad eg girneſt ecke Rangilega Gotz mijns Naunga/ edur neitt þad hönum tilheyrer/ helldur ſtyrke hañ og adſtode/ſo hañ meige þeſo alls j Nadum njota.

10 Yfer Nidurlag Bod ordanna.

Þv ſane Eilyfe og Almattuge Gud/giep mier þa Naad/eg mei ge riettelega yhervega med mier/ ad þu ert ecke ad eins/ eirn Naad ugur og Myſkunſamur Gud/hell dur z eirneñ ſtraungur z Riettlaa tur Doomare/ ſem hrædelega ſtra ffar alla þa ſem briota a mote þijnum Bodordum/ vppa þad/eg misbrwke ecke þyna Naad og My ſkunſeme/ og ffalle ſuo j Ygga og Athugaleyſe. Læt mig af þijnum Hootunum og Aminingum/ leid riettaſt og ſnwaſt til þyn/ſem hly

ded

did Barn/ og alla tyma gióra og ærstunda þad eina/ sem þier er þægelegt/ Þetta veittu mier veg na þyns Elskulega Sonar Jesu Christi/ Amen.

ii Yfer þa fyrstu Erwar esftar Høfudgrein.

Þu Almættuge z eilyfe Gud Jeg þin̄ þarætur Þienare/gi øre þier audmiukar Hiartans þa ker/ Ad þu hefur af þynum oran sakanlegum Vysdome/so fullkom lega skapad mig/giefed mier Heil brygdan̄ Lykama/og eina Odaud lega Saal/þar med og so Vit og skyn/ Augu og Eyru/ z alla adra velskikanlega Lime. Jeg þacka þier og eirnen̄/fyrer þad/ ad þu hefur suo Fødurlega verndad og vardveitt mig/ fra allre Oluckú/ allt til þessa Dags. Æ Hiarta no Fader/ Jeg jata og medkienne fyrer þier/ ad eg hefe i øngvann mata Verdskulldad þuilyka þi

 na

na Naad og Myskunseme/helldur hefur þu allt þetta veitt mier af þinne Omælelegre Giæsku/ Good girnd og Millde. Veit mier nu þyna Naad/ ad eg meige ætyd og alla Tyma lofa og þacka þier hier fyrer/og ad aller myner Ar aptar/ Limer og Lidamoot/ mei ge verda þier til Dyrdar og Þock nungr/Amen.

12 Yfer þa adra Nøpud gr ein Trwarennar.

O Herra Jesu Christe/ minn blessade Endurlausnare og Frelsare/Eg seige þier audmiukar Hiartans þacker þar fyrer/ad þu ert Madur orden minna vegna/og hefur endurleyst mig fra Diøfulsins Magt og Eilyfum Dauda/ ecke med Gulle edur Sylfre/ helldur med þynu dyrmæta Bloode og med þynum saklausa Dauda og Pynu. O sæte Herra Jesu/ þo ad eg hefde Tungur Einglanna/ Jaa/ þo aller myner Limer være tung

Tungu/ þa kyñe eg þo alldrei ad þullþacka þier/ fyrer þiñ oseigianlega Kiærleika/ sem þu hefr aud synt mier/ Veit mier þyna Nad/ ad eg gleyme alldrei þuilykre þiñe Elsku og Velgiørninge/ heldur ad eg meige þiona þier/alla myna Lijfdaga j Heilagleika og Riettlæte/ vppa þad/eg kuñe med Æru ad byrtast a þañ sijdasta Dag/og standa frammi fyrer þynum Domstool/ og jñganga sijdan med øllū wtvøldum/ j Himnarijkis Glede z Fagnud/og lifa og rijkia med þier og øllum Vtvøldum Eilyflega/ A M E N.

13 Yþet þa þridiu Høfudgre in Trwarjatningarennar.

O Herra Gud heilage Ande/ Jeg aumur Syndare jata og vidurkieñe fyrer þier/ad eg giete ecke af sialfs myns eigeñ Krapte edur Skilninge/ komest til þess ad þeckia riettelega miñ Gud z Drottiñ/

þui seige eg þier nu Hiartans þa
ckir þar fyrer/ ad þu hefar vpp
lyst myna Blinda Natturu og
formyrkuad Hiarta/ med þynum
Nadar gæfum/og kallad mig til
riettrar Trwar fyrer þitt Heila
ga Evangelium/ og þar ad auke
giørt mig ad Lim þiñar Kyrkiu/
og Erfingia Himmarykis. Jeg
bid þig nu framveigis/ad þu vil
ier læta mig blyfa stødugañ og
stadfastañ j þeirre søñu Trw/allt
til Æfeloka/ z ad eg giete so skick
ad mier j Lifnade og Framferde/
sem riettum Christneñar Lim ber
og hæfer/ vppa þad/ ad eg meige
vera fullviss þar vm/ad þu mun
er vppvekia mig mz øllū Riettrw
udum/ a sydasta Deige/ til eilyfs
Lyfs/so eg meige þier æsamt my
num Skapara/og Hiartans End
urlausnara Jesu Christo/ oaflæ
tanlega Lofgiørd færa/Amen.

14 Jfer Jñgang til Drott

eñleg

EG þacka þier miñ Himneske Fader/ af ølllu Hiarta/ fyrer þa myklu nad/ sem þu hefur aud synt mier/ j þui/ ad eg ma kalla þig miñ Fødur/ z eg aptur a mot mä kallast af þier þitt elskulegt Barn/ Veit mier styrk og Hialp þar til/ ad eg giete suo hagad mi er og hegdad/ vid þig miñ Drott iñ/ sem hlydnu og goodu Barne hæfer/ so eg elske þig hiartanlega hlyde þier Sonarlega/og tilbidie þig audmiukslega/ vppa þad/ eg meige vera fullviss þar vm/ ad nær sem eg kalla til þijn j minne Neyd/ ad þu vilier mig Fader samlega Bænheyra/ og mier eirn Myskunsamur Fader vera/ Am̃.

15 Iþer þa fyrstu Bæn.

HImneske Hiartans Fader/ Med þui þu ert eirn Heilag ur Gud/ og þitt Nafn er eirned Heilagt/ So gief ad þad meige ei

enn helgast a medal vor/ fyrer retta Kienning þinna Orda z Christelegt Framferde. Afstyr þu Nadarsamlega øllum Villu Lær dome/ og hindra Oguðlegt Athæ fe/ so sa vonde Ovinur Diøfullinn giete ecke dreiged oss nie lokad i burt fra þier/ og steipt oss i Fyr erdæming og Dauda.

16 Yfer þa adra Bæn.

HImneske Hiartans Fader/ Med þui þitt Nadar Rijke/ er sa ædste Goode j þessum Heime Þa bid eg þig audmiukloga/ ad þu vilier taka þier Bwstad j mijnu Hiarta/ z jnplanta þar æstgiøf um þess goda heilaga Anda/ og upptendra j mier eina sana lifan de Trw/ z brennande Kiærleika til þijn/ vppa þad eg mætte/ suo sem hlydenn Vndersaate þiona þier og þocknast minn Kongz/ z vera verd ugr til ad lifa sydar vnder þier/ j þijnu himneska Dyrdarrijke/ Amen.

17 Yfer

17 Yfer þa þridiu Bæn.

HImneske Hiartans Fader/ Med þui ad þinn Gudlomleg ur Vilie/er jafnan mitt besta/ þa veit mier þyna Nad z Styrk/ad eg mætte æstunda ad giøra. þann vi lia af øllu Megne og Mætte/ ei ns og þijner heilager Einglar hann giøra/huørier ad jafnan sia þitt blijda Auglit/ Og so þ nærge þess helldur skie/þa virdstu ad hindra Diøfulsins/ Heimsins og Holldsins Vilia/ sem æstunda ad koma mier fra þui/ad giøra þad gooda sem þu hefur mier bodet og skip ad/Amen.

18 Yfer þa fiordu Bæn.

HImneske Hiartans Fader/ Jeg seige þier audmiukar þa cker/þar fyrer/ Ad þu hefur giefed mier allt til þessa/Mat og Dr yck/og allt annad/sem eg hefe haft þørf þ/til þessa Lijfs vpphelldis Veit mier þyna Nad/ad eg mæge

 kannast

kañast þar vid/ad allar þessar gæ
þur koma þra þiñe Føðurlegre He
nde/ huar þyrer eg er skylldugur/
ad loþa og prýsa þig æt Aþlaats.
Amen.

19 Yþer þa þimtu Bæn.

HImneske Hiartans Fader/
Jeg þiñ Saatækur Þienare/jæ
ta og vidurkieñe/ad eg heþe j mar
gañ maata so suivirdelega Synd
gast/ og broted a moote þier/ ad
eg er ecke verdugur/ ad þu skylld
er taka mig aptur til Nadar/
Eñ epter þui ad þijn myskunseme
er so stor og mykel/ þa bid eg þig
audmiuklega/ ad þu villder vera
mier nædugur/ vegna þijns elsku
lega Sonar Jesū Christi/ og gie
þa/ ad eg meige eirneñ aþ Hiarta
þyrergieþa mijnum Naunga, hans
Misgiørder/Amen.

20 Iſer þa sióttu Bæn.

HImneske Hiartans Fader/
Med þui ad mijner Qvin
er:

er eru ſuo marger og Megtuger/ ſem Daglega ſtunda epter minne Fordiørþun/ þa gief mier þýna Nꜳd/ ad eg meige læra/ad þeckia þa riettelega/og taka mig vel til Vara fyrer þeirra Prettum. Veit mier og ſo/ ad nær ſem helſt þeir freiſta myn/ ad eg meige þa yfer vin̄a og Sigrenum hallda/ fyrer þin̄ elſkulegan̄ Son Jeſum Chriſtum vorn Drottin̄ z Herra/ Am̄.

21. Jfer þa ſiounðu Bæn.

HJMneſke Hiartanlo Fader/ Med þui eg aumur z veſæl man̄eſkia/er margaſkonar Eymdum z Hørmungum vnderorpen̄ j þeſſum Heime/ þa bid eg þig audmiukleg/ ad þu viller vernda mig z varðveita/ fra øllu þui ſem Sꜳlu min̄e og Lijfe mꜳ vera ſkadlegt/ Og ſierdeilis bid eg þig/ ad ſkyla mier og hlyfa vnder Skugga þin̄a Vængia a mynum ſydaſta tyma/ fyrer øllum Elldlegum Py-

 lum:

lum Diøfulsins/so eg meige glede
lega burtsofna wr þessum Eymd
ardal/og j ſtecken verda/ j þan Hi
mneska Dyrdar Sal/og lofa þig
þar vm alla Eilijfd.

22 Yfer þa fyrstu Grein af Skyrneñe.

O Þu Heilaga og Hæloflega
Guddomsins Þreñing/ Jeg se
ige hier Hiartans Þacker/ þar fyr
er/ad þu hefur jnsett j þyna Chr
istelega Kyrkiu/ þa Heilgu Vat
ns Skyrn/ og hefur giørt mig og
alla oss/þar med ad þynu Børnu
og hreinsad oss af øllu voru Syn
darkar Kaunr og Saurugleika/
Gief oss þyna Nad/ad vier meig
[illegible] oss hier vid hugga j allskonar
Neyd z Motgange/ z kanast vid
hans stoora Myskun/ me þu. hef
ur oss hier wtf veitt/ sem er/ Ad
vier fyrer Skyrnena erum orden
er af Reideñar Børnum/wtvalen
Guds Børn/og Erfingiar þessei
lijfa Lijfs/ Amen.

yfer

22 Ifer þa adra Grein Skyrnarenar.

OPu hellaga z Haloflega Gud domsins Preñing/ Eg seige þier Hiartans Paker/ad þu hefur jnnsett þa Heilgu Vatns skyrn/ oss aumum Syndugum Mönnum/ til gagns og gooda/og hefur giefid henne þañ Krapt/ad hun kan ad verka j oss Syndanna Fyrergiefning/og giefa oss þad eilyfa Lyf. Gief oss/ad vier meigum hier vm riettelega þeinkia/so opt sem vier siaum þad Heilaga Skyrnarenar Sacramentum Handtierad vera/ j Söfnudenum edur Christelegre Kyrkiu/so vier mættum þar af vppvecktast/til ad forðast Synd ernar/eñ hallda þañ Sattmaala/ sem vier höfum vid þig vor Gud/ j Skyrnene bunded/þetta veit þu oss/fyrer þiñ elskulegañ Son/ Jesum Christum/Amen.

24 Ifer þa þridiu Grein

Skyrnarennar.

O Þu heilaga ꝛ Haaleitlega Gud-
doomsins Þrenning / Jeg segie
þier Hiartans þacker / þar fyrer
Ad þu hefur innsett i þijna Chri-
stelega Kyrkiu / þann skiæra Naad-
arennar Brunn / sem kann ad hreinsa
oss af vorre andlegu Spitelsku /
og Uppruna Syndarennar Ohrein-
leika. O goode Gud / Laat oss ei
eetelega þeinkia þar vm / ad það
einsamt Vatned / kann enguaneig
enn ad orka so veglegra Hluta / he-
lldur giører þ. þitt heilaga Ord /
sem Vatnenu samlagast / ad það
verdur ad Krøptugu Lijfsins Va-
tne / ꝛ Endurgietningarlaug / fyr-
er huøria / eg og aller Christner
Menn / verdum giørder ad Guds
Børnum / og Erfingium Himna-
rijkis / so framt sem vær sialfer bu-
rtkøstum ecke fra oss / med voru
Ogudlegu Athæfe / þessare Guds
Naad / og forkiennum aptur eilijf-
ann Dauda og Fyrerdæming / huar

fra

þra Gud oss Naadarsamlega vardveite j Jesu Nafne/ Amen.

25 Jþer þa fiordu Grein.

Skyrnareñar.

OÞu heilaga z haaloflega Gud domsins Preding/ Jeg jata z medkieñe/ ad eg giet alldrei full þackad þier/ fyrer þa mykłu naad sem þu hefur audsynt mier j þeirre Heiløgu Skyrn/ Gief mier og øllum Christnum Mønnum/ riettelega ad hugleida/ hvad þetta heilaga Skyrnareñar Sacramente hefur ad merkia/ sem er/ ad þad vonda/ sem byr j voru Holldε/ a Daglega j oss ad dreckiast og deydast/ fyrer rietta z saña Jdrun og med þui/ ad vor Saaluhialp er hier vnderkomeñ/ Þa virdstu ad styrkia oss veykar Mañeskiur/ med Krapte þiñar Naadar/ so vier giætum fordast allar vondar Girnder z Tilhneygingar/ vppa þad vier mættum verda nyar Mañeskiur:

og

og ödlaſt nya Girnd og Lyſting/ til þeſſ/ad þiona þier vor Gud z Drottīn/ j Heilagleika og Riett-læte alla vora Lijfdaga/ Þetta veittu mier/ fyrer þīn elſkulegan Son Jeſum Chriſtum/ vorn Her-ra/ Amen.

26. Jþer þa fyrſtu Grein ap Sacramente Alltareſins.

Herra Jeſu Chriſte/ miñ allra ſætaſte Endurlauſnare og Fr elſare/ Lof Heidur og Packargiö rd ſie þier/ þar fyrer/ ad þu hep ur jñſett þad Heilaga Sacramen tum þijns Holldz z Blodz/ vppa þad/ad þad ſkylldi vppvekia oſſ/ til ad minaſt a þijna Kuól og Pij-nu og bitran Dauda/ og vera viſſ er vm vora eilijfa Endurlauſn/ Gief ad vier meigum lipa vorum Hugſkote og Sälareñar Pännk um vpp til þijn/ ſuo opt ſem vier ſiaum þetta Häverduga Sacra mentum Handtierad j kirkc. Chri

ſtne

ſtne & ſteñ þier þacklæter þyrer al
lt þad/ſm̃ þu hefur vorra vegna
þolad & lided/Gief ad vier meigñ
og ſo hugſa þar vm/ hugſu þad
þu ert ſialfur Maalægur i þeſſa
re þinne Kuølldmaaltyd/og ad Kie
tterner ſem hier verda framborn
er/ eru ecke eintomis Braud og
Vijn/ helldur þitt ſañarlegt Hol
ld og Blood/huar med þu nærer
og ſedur vorar Hungradar Sal
er/til eilijfs Lijfs/Amen.

27 Jfer þa adra Greinena.

HErra Jeſu Chriſte/miñ allra
ſætaſte Endurlauſnare/eilijft
Lof/Heidur og Þackargiørd ſie
þier þar þyrer/ ad þu giefur mi
er þiñ allra Helgaſta Lijkama
til eilifrar Fædu/og þitt dyrmæta
ſta Blood til eins Dryckiar/mier
til Trwarſtyrkingar/vm Fyrergi
efning allra miña Synda. Æ
huad er og auñur Madur/ añad
eñ Dupt og Aſka. Ja/ eirn vid
blood

blodolegur/ z jlla lucktande Mad ka Seckur/ og þo samt lætur þu mier hier frammbodenn verda soddan eitt Dyrgrip/ hvøra lyke ecke er/ hvørke a Himne nie Jør du. Gief Herra Jesu/ ad eg mei ge þetta riettelega yfervega/ og finna Krapt þessarar Himnesku Fædu j mynu Hiarta/ so opt sem eg geing til þyns Borda/ Þetta veittu mier/ fyrer þyns allra Hei lagasta Nafns saker/ Amen.

28 Ifer þa Þridiu Grein.

HErra Jesu Christe/ minn allra sætaste Endurlausnare og Fr elsare/ eilyfet Lof/ Heidur og þac kargiørd sie þier þar fyrer/ Ad þu giefur oss aumum Mønnum/ þitt dyrmæta Holld og Blood ad eta og drecka/ vnder Braude og Vyne/ vppa þad/ ad vor veik trw meige þar vid styrkiast/ z ad vier mættum æ meir z meir verda eitt med

mz þier. Ætlen þu offgode Herrr Jesu/ad hugleida riettelega/med huad stoorre Audmyʒt/ og Hiart ans Ægtelæte oss ber ad medtaka þennan dyrmæta Fiestood og Skei nk þinar Naadar/ so vier etum og dreckum ecke sialþum oss Doom. Gieþ ad vier meigum eirnen trwa þui stadþastlega/ ad vier med Vr audenu og Vijnenu/medtøkum þi tt sannarlegt Hollð og Blood/ ep ter þui sem þu heþur sialþur sagt ÞAD Er MJñ Lijkame/ÞAD Er MJtt BLood/ vppa þad vi er mættum so j.riettre og sannre Trw/hialpsamlega burt sokna til eilijþs Lijþs/Amen.

29 Jfer þa fiordu Grein Alltaresins Sacramentis.

HErra Jesu Christe/minn allra sætaste Endurlausnare og Fr elsare/eilijþt Loþ/Heidur og þack argiørd sie þier/þar þyrer/Ad þu sem:

sem ert Drottin allra Drottna/ og Kongur allra Konga/ villt vi rdast/ ad koma til myn aumrar Mañeskiu/ og taka þier Heimele og Bustad j mynu Hiarta. Gief mier þa Nad/ ad eg meige vera velskickadur z verdugur/ ad taka a mote so Ypparlegum Gieste. Enn med þui/ ad eg er af sialfum mier til/ olldungis Overdugur þar til/ þa bid eg þig minn Herra Jesu/ ad þu vilier tilreida mitt Hiarta/ og prijda myna auma Saal/ med þui andlega Skarte/ sem er/ med saññarlegre Gudrækne/ Aud mykt/ Kiærleika z ødrum Christelegum Dygdum/ uppa þad/ eg meige vera verdugur ad Herbergia þig miñ Salar Brudgumi z hia mier/ og pileida þig j mitt Hiartans Hws/ og smaka þa listelegu Avexte þinar Elsku/ og þiña þañ sæta Ilm þinnar Giæsku/ huørn þu ert vanur ad meddeila/ øllum þeim

þeim ſem þetta Heilaga Sacramentum riettelega Bruka/ z verduglega medtaka þiñ Lykama og Blood/ A M E N.

Ender Bæklingſins.

Fimm Psalmar yfer þim̄ Parta Catechiſmi.

Ort-er-af

S. Jone Einar Syne.

I Psalmur yfer Bod ordeſt. Lag/ Vor Herra Jeſus viſſe þad.

ALLs Herriar Drottin̄ oſſ ſo tier/ Eg eirn þin̄ Gud og Drottin̄ er/ Hiagude hafdu ei neina/ Vier eigum þui ad ottaſt Gud/ elſka og hallda hans bleſſud Bod/ og hønum treyſta alleina. En̄ aptur bydur oſſ þad Gud/ alldrei ſkallt Nafn mitt legggia vid/ huørs daglegan̄ Hiegoma/ Sijſt meigum jdka ſuꝛt ſøm Ord/ ſøngium Guds Lof mz Pacargiørd/ heidrum hans helga Dooma.

Heilagā Drottins Huijldardag halld

hallda minstu mz Bænalag/ Læra Guds Ord vier eigum/ Heidra Fødur og Moodur med/ muntu þa ødlast Langlyfed/ Foreldra ei forsmaa meigum/ Yferbodurum øllum hier/ eigum ad syna Hlydne vier/ ei þa til Reide reitum/ Helldur þionum af heilum Hug/ sem høfum þar til Krapt og dug/ elskum og Virding veitum.

Aunguum skallt giøra Manne Mein/ nie meida hans Holld j nockre Grein/ allra sijst drepa eda deyda/ vier eigum hønum leggia Lid/ liggie hans nockur Naudsyn vid/ og giøra allt til Greida. Skijrlyfe eda Hiwskap hallt/ Hordoom þu alldrei dryia skallt/ elskum vorn eigen Maka/ Ecktapersonan ein er þad/ adra Mañeskiu j hen̄ar stad/ ei meigum ad oss taka.

Ei skalltu stela añars Aud/ alldrei eta rangfeingid Braud/ Vnder oss ei ma draga/ Añara Manna eign edur Fie/ en̄ þo þad nock

ur forſuare/ med ſkylu Landſins
laga/ fordaſt. ſkalltu falſkañ Vr
ſkurd/frañ ber ei rangañ Vitnis
burd/mot Nafne þijns Naunga/
Afſøkum hañ og elſkum møg/ O
profad Mal a betra Veg/ fære
vor Talaus Tunga.

Añara Mans Hws eda Eckta
frw/Akr/Land/Gotz/eda Skyll
du Hiw/ þu Guds Mañ girnſtu
eige/ ſiaum þui til med Sidſeme
ſijns alls/ſuo eckert a vante/ Na
ungeñ niota meige/ Hier eru þaug
tyu Herrans Bod/ hoorar þeim
Møſium ſialfur Gud/ Hefndum
ſem hier af brio a/ Hinum øllum
ſem hallda riett/ Heiløg Ord Gu
ds ſem til eru ſett/ lofar hañ Ly
kn ad hliota.

II Pſalmur Yfer Po ſtulega Trwarjatning.

Ton/Gude Lof ſkallt.

Eg

EG trwe a Allsvalldanda/ eirn Gud Fødur Almatt ugañ/ Herrañ Himens og Landa/ hvør allt af øng vu skapa vann/ hann gaf mier Saal og Siñe/ Sioon/ Heyrn sem Maal og Vit/ helldur vid Heilsu/ Minne/ Hollds Styrk og Yfer lit/ Veiter mier Føt og Fæde/ Fie Gotz og Vpphellde/ varnar von du Skadræde/ Vor Gud Lofad ur sie.

Jeg vil þa Jatning vanda/ Jeg trwe a Guds Son Jesum Christ/ Gietteñ af Guddooms Anda/ i Søfugrar Jomfrwr Kude vijst/ vnder Pilato pijndur/ i Pijslum Krossens doo/ Grafeñ og sijdañ sijndur/ sañlega vpprisen ſo/ Vppstie yfer hæstu Himna/ Him neske valld fieck i señ/ Kiemur mz Dyrd ad dæma/ Dauda og lifande Menn.

Fra Eilyfd æ lofadur/ Jesus af Fødurnum fæddur er/ sannur

J Gud

Gud sem og Madur/ Syndlaus
huørn Maria fædde hier/ Eirn
hañ mig Endurleyste/ adur For
tapadañ/ Frelse þui fast eg trey
ste/hañ Fordæmde Andskotañ/ hu
orke Gull nie Gimsteina/gaf hañ
til Lausnar mier/helldur sitt Bl
ooded hreina/hans Eign eg Ord
enn er.

Hef eg a Helgum Anda/Hiarta
mijns alla Von og Trw/ Christn
eñ mun stødug standa/ styrkiest j
Drottne jafnañ sú/Sañheilagra
Sammeyte/ Syndaña Fyrergiefn
ing/Vpprisañ ad søru leite/ alls
Hollds Heimiñ vm kring/ giefst
þa Salnaña Soome/ Sælañ og
eilijft Lijf/ sa Drottins Dyrdar
liome/dreifeur burt Sorg og kijf.

Af mier sialfum kañ eige/O Je
su Christe trwa a þig/Andeñ þiñ
elskulege/fyrer Ord þitt þar til
styrker mig/Christiñ Mañ mig ei
ed kalla/j Christneñar Samlag
señ/fyrer Kieñing Christs Gudsp
ialla

kalla/ sem Christna adra Meñ/ Afbrot af Elsku siñe/ øll giefur hañ mier kuitt/ mig j Vpprisu miñe/ mun leida j Rijked sitt.

III Psalmur. Yfer Drottenlega Bæn/ Ton

O Gud vor Fader sem j h.

HEilagie Gud vor Hædste Fader Himnū a/ Vier þijn þræler og Vesæl Børn/ blydlega j Truwnne bidium. Þitt eilijft Nafn þad ævallt hel gest oss j hia/ So Kærdom þiñ og Lifnad vorn/ vændum an vondrar Jdiu. Nalgest oss Nadar Rijked hitt/ nu og j seirna Lijfe. Vilie þiñ (so oss verdr þreidt) vid halldest sem oss hlijfe/ And skota bregdest Avorm sitt/ suo tilsijf Dyrd þijn blijfe.

Drottiñ gief þu oss Daglegt Braud/ so dyrkum þig/ þu mettar

oss med Mat og Dryck/ veit oss
ad vidurkieña/ ad helldur þu vid
Heilsu vorre huøra pyrer sig/ hier
pyrer slepier Hiartans Pøck/ Gud
domsins Grœskan preña/ Forlaat
oss ... Synd og Sekt/ so sem vi
er pyrergiepñ/ Mønum þeim sem
oss modga prekt/ Mood ønguañ a
þeim hønum/ þo hape oss Diøpull
og Heimureñ bleckt/ Herrans naad
samt ei epium.

Leid þu oss ecke j Freistne eda
Fear/ þu Faderen kiær/ Hindra þu
Diøpul Holld og Heim/ hann suo
oss alldrei sugke/ Eñ þo hrøsum z
yperpallner verdum vier/ eitthu
ørt siñ ap Cluimum þeim/ hia oss
samt Sigureñ ryke/ Vertu hia oss
j Nøku og Blund/ vernda pra Jll
sku Grande/ Hiep þu oss Andar
ta Goda skilad/ gledie þinn Hei
laze Ande/ so komumst z vors Fø
durs Fund/ Fridhelger j Liossins
Lande.

Psalm

IV Psalmur/ Um Heilaga Watnsskÿrn/ Ton Jesus Christus ad Jördã.

AF skÿrunn Drottne skick ud er/ Skÿrnenñ Christenã Mañã/ af Yperlestre Ord sins giør/ z Upreiping Vatnañã/ Þiñ Christur sÿna Sueina þar/ sende til allra Landa/ j Naþne Fødurs og Sonar/ eirnenñ og Heilags Anda/ skipadt þa Skÿrn ad vanda:

Skÿrnenñ bærer oss Føgnud þañ frelsar fra Synd og Dauda/ Ad Guds Børnum oss giøra þañ/ j geymslu Christi Dauda/ huør Tru og Skÿrn sig helldur vid/ hann skal bortapast eige/ Truarlaus eingenñ bær þo Frid/ Fordæmdann Gud þañ seige/ þad skeñst a sÿdsta Deige.

Sæluhjalp vora Verkar sÿst/ Vatned an Christi Orda/ helldur

Trwen̄ a Herran̄ Christ/ hun kan̄ oss Dauda ad Borda/ Erfed og Vatned er su Laug/ Endurþädïng oss veiter/ sa þui trwer af Hiarta og Hug/ han̄ Guds Erfinge heiter/ sem epter hans Vilia breyter.

Oss veiter Skyrnen̄ Afl og Dād/ Adam han̄ gamla ad deida/ So eingen̄ hafe han̄ Yfirrad/ oss til Hellar ad leida/ Endurlysgar vorn jafra Man̄/ so aptrest Synda gallar/ þan̄en̄ huġr Madur Christin̄ kan̄ komast til Dyrdar hallar/ þar endast Rauner allar.

V Psalmur Af Sacramentenu Alltaresins/ Ton Vor Herra Jesus visse þ.

HJer byrian̄ Saung vid Bordid Christs/ um blessada Maaltyd Alltaris/ sem sialfur Jesus oss syner/

Hier

Hier er Lijfs Fædan Holl & god/
Hier er Guds Sonar Holld og
Blood/ j blessudu Braude og Vij
ne/ A sømu Noott sem suiken var/
Sonur Guds heiløg Braud fram
bar/ fyrer Læresueina sijna/ Tak
ed/ Eted/ þ er mitt Holld/ wtgief
ed fyrer ydar skyllд/ þad giøred j
Minning mijna.

Endada A᷍ølldmaals epter stu
nd/ einnen took Kaleik sier j Hø
nd/ þackade ꝥa sem adur/ DRO
tten þeim øllum drecka gaf/ Drec
ked (hann tier) þar aller af/ aller
þeir þetta þadu/ Christur þad
vera kuad til sans/ Kaleik þess
nya Sattmaalans/ j synu blessu
du Bloode/ sem leyste hann wt til
Lijknar oss/ Lijfs og Daudur a
helgum Kross/ Lijfsins Giafaren
goode.

Oss jnnsiglast hier edla god/ En
durlausnen fyrer hans Blood/ og
Kastana Lækning hreina/ Vijn &
Braud einfallt verkar sijst/ ad vei

ta oss Nꜳd og Himna vist/ helld
ur Orden alleina/ Frelsaren sem
hier fram bar best/ fyrer ydur gie
fst og wthellest/ til Vppgiafar
allra Saka/ ef þu þui truer og
efar ecki/ þa ertu z verdugur vyst
þad Nꜳdar Teikn ad taka.

Eirn Jdranar Psalm
ut/ Vrtur af sama/ S. Jone
Con. Pier Packer. giørum.

Gud Fader goodur Gud Þolen
modur/ Guds Son/ Gud Madur
Gud mist blessadur/ Gud godr An
de/ Gud eirn skiornande/ Løg Lø
pte og Lande.

Eg Madur aumur/ Jdrunar
naumur/ er vyst i vanda/ voladur
j Anda/ a Hollde brinndur/ j Hug
farandur/ eins en seimandur.

Margt vont mig hente/ margt
vont forþiente/ þatt gott hiek
vnned/ faatt eg gott kunne/ Gud min
hef hatad/ hellst miek þo glatad/

Lÿþo

Lyfs Leid ei tækad.
Eg em Veg villtur/ af Vonsk
unne spilltur/ nu naken Madur/
nær þui tapadur/ ottast nægd Na
uda/ nælægan Dauda/ og Vytrs
Vøk auda.
Eg afram ana/ epter Heims va
na/ En min Lyfs ende/ er þo fyr
er Hende/ hns Lwdurs Hliomur/
hier næst Guds Domur/ sa Rauf
nar Roomur.
Pa fagna prýder/ Frelsarans
Lyder/ vm allar Allder/ otal wt
valder/ biarter med Bloma/ blesf
ader lioma/ j Sælu og Soma.
Huar munu þa hiner/ Herrans
Oviner/ j Sæpnud Guds Sanda/
Syndgudu til Dauda? þeir kuei
na og kalla/ j Kuolena kalla/ vm
Eilyfd alla.
Fyrst eg Flock þeirra/ fyllte min
Herra/ leingst vm j Lyfe/ med La
sta Ryfe/ Auruf eg knyde/ j Kual
ana stryde/ eg stæsta Straff lyde.
A mig opt stryder/ ofboos fiar
Kuijde

Kugde/aþ Pijſla Þreſſu/ og Pinᵏ
ans Dyblyſſu/ þar Agn og Trei
ge/j llum ꝼiſmeiger/a epſta Deige.
J þui Opreſſe/ og ytſta Faang
elſe/Aþ utan endaleg: mun þa len
da/nema huad nægier/Allmᵭ Guda
mier pæge/z Lyſſs ſtraffed læge.

Mergd miña Synda/mier vill
buer hrinda/pra Chriſts Rixerlei
ka/ſem kañ þo ei ſkeika Otten op
preckur/ſem aukaſt tekur/hrelldañ
Hug hreckur.

En Chriſti Kraptur/ Rixter
mig aptur/ þa Panken ſkodar/ þ
ſem Allmᵭ bodar/þad er Gudsſon
goode/ grett Tara ploode/ med
Benia Bloode.

Hañ var hȷrd Pijna/ hañ bar
Synd mijn/ hñ var miøg heaken/
hañ ſtod þar naken/hañ var hart
ſleigiñ/ hañ var Hwdkleigen/ a
Dauda Kroſſdregeñ.

Hañ Brot myn bætte/ Bølvan
upprætte/Guds Grimdar Reide/
gat lage j Eyde/hañ Diøful deid

De

de/ Diöfull Krapt ſneidde/ til Kq po mig ſo leidde.

Huad ſkal Hölld kuijda/ Hel fott ad lijda/ þyrſt eg þieck Frelſe/ vr Fiandans Fangelſe/ Enn þæ lox Lioma/ Lioos Dyrd z Soo ma/ a Deige Guds Doema.

Mier ma þad nægia/ mier vill Gud vægia/ mig mæddann geyma/ minne Synd gleyma/ Samviſku ſeþa/ Saal Fögnud gieþa/ ei ſkal þad eþa,

Ep Ruöl med Rugda/ kann æ mig ſtrijda/ Eg ſkal þa ſkunda/ j Skiool Chriſto Vnda/ Eg vil upp flya/ yþer Hæd Skya/ j Nadar Hſþn nya.

Þu Kongurenn Chriſte/ Kiærle iſurenn Fyrſte/ tyd Ogn og Otta/ j þeim Landflootta/ gieþ Hug og Hreyſte/ huad þyer mig leyſte/ og a þad treyſte.

Gief mier gott þære/ Grædarinn kiære/ ſem Saarleik holder/ at Saalu z Hollde/ ſtödugum ad ſtanda/

j ſtyrk

styrk þyn Anda/ fyrer Freistne standa.

Þa myskar Kraftur/ minn Andardrattur/ ei endest leingur/ allt Lyf þorgengur/ fyrer Dytis Voda/ virdstu mig styda/ Frelse og Frid boda.

Ei lat astryda/ Ofbodo neirn Rugda/ Ei Andar Dauda/ el Dreckañ rauda/ Lat Voda liña/ Lat mig Nad finna/ og Sigur vel vinna.

Sa mun þiñ Some/ þu Sañleiks Liome/ eg æ þar lende/ j þiñe Hende/ Þøk þusundfallda/ þier mun eg giallda/ um Allder Allda/ AMEN.

Þryckt ad nyu a Hoolum j Hiallta Dal.
Anno 1677.

